РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень,
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба висилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 10-го червня 1915. Ч. 67. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Thursday, June 10, 1915. N. 67.

АВСТРІЙЦІ 25 КІЛЬОМЕТРІВ ВІД ЛЬВОВА.

33.805 Москалів полонено в битвах коло Перемишля.

Союзні війска всего 15 кільометрів від Галича і Станиславова.

Любачів, Сінява і Розвадів находять ся вже в руках союзних війск.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

АВСТРІЙЦІ 25 КІЛЬОМЕТРІВ ВІД ЛЬВОВА. — ГОРОДОК—КОМАРНО—ЩИРЕЦЬ. ПОСЛІДНА ОБОРОННА ЛІНІЯ МОСКАЛІВ.

ВІДЕНЬ, 9. червня. — Скорий похід армії генерала Лінзінгена від Стрия на північ змінив напрям боєвої лінії з огляду на Львів. Коли передтим боєва лінія йшла з полудня на північ в напрямі з Перемишля до Львова, то тепер вона йде зі заходу на схід. Москалі роблять послідні зусиля, щоби удержати ся на новій боєвій лінії, яка йде від Яворова через Городок і Комарно до Щирця. Отся лінія віддалена в деяких місцях всего 25 кільометрів від Львова.

Деякі вісти доносять, що австрійські і німецькі війска вже зломили отсю лінію та що кождої хвилі можна надіяти ся занятя Львова.

Лінія, на якій Москалі в послідне хотять ставити опір союзним війскам, заки віддадуть в їх руки столицю Галичини, є незвичайно сильна. Від Яворова до Городка і дальше на полудне утрудняє приступ довгий ряд ставів (Яворів, Вільшаниця, Добростани, Городок, Любінь і Кіцьно), а відтак болотнисті области в околиці Комарна і Щирця.

На тій лінії відбули ся одні із найбільше кровавих боїв на самім початку війни в часі великої російської офензиви. Австрійські війска держали ся довгий час на отсій лінії і доперва, загрожені сильною російською армією від півночи, подали ся назад в напрямі Сяну.

Положене союзних війск є тепер остільки лучше, що розтягнули боєву лінію на схід аж по Журавно (зглядно по Ходорів), через що зближають ся до Львова і з полудневого сходу. В сей спосіб грозить російській армії окружене, і хто знає, чи якраз се не приневолить Москалів покинути сю природно сильну лінію і чим скорше утікати в напрямі Золочева і Бродів, полишаючи Львів.

Коли би так дійсно стало ся, то се був би один доказ більше, що армія Москалів зовсім є розбита і неспосібна до дальшої війни.

СОЮЗНІ ВІЙСКА ЙДУТЬ НА СТАНИСЛАВІВ. — ЧИСЛО ПОЛОНЕНИХ МОСКАЛІВ ПОНАД 13.000.

БЕРЛІН, 8. червня. — Союзні війска під командою генерала Лінзінгена посувають ся в північнім і східнім напрямі скоро дальше наперед. На півночи перейшли союзні війска Дністер коло Журавна і заняли горбки на другім боці ріки. Друга часть війск по занятю Калуша заатакувала російські війска, утікаючі з полудня. Число полонених зросло до 13.000.

Німецька головна кватира оголосила отсі вісти:

„Армія генерала Лінзінгена посуває ся успішно на північ і на схід. Війска, які заняли були Журавно, здобули перехід через Дністер і заняли догідні становища на північнім березі ріки. Инші війска, занявши Калуш, зближають ся до Станиславова. Рівночасно атакують вони російські відділи, які по неудачній битві між Бистрицею а Лімницею в околиці Надвірної, утікають в неладі на північ в напрямі Станиславова. Число полонених Москалів перейшло вже 13.000".

АВСТРІЙЦІ ПЕРЕТЯЛИ ЛІНІЮ ЛЬВІВ—СТАНИСЛАВІВ. — 6.200 ПОЛОНЕНИХ МОСКАЛІВ.

ВІДЕНЬ, 8. червня. — По успішній битві коло Журавна, а відтак на північнім березі Дністра коло Новошина, австрійські війска розбили Москалів і обсадили зелізничий шлях, який веде зі Львова до Станиславова.

Австрійське міністерство війни доносить:

„Здобувши перехід через Дністер коло Журавна (недалеко устя ріки Свічі) наші війска заняли село Новошин, положене на лівім березі Дністра. По завзятій і кровавій битві, в якій полонено 6.200 Москалів, наші війска обсадили шлях зелізниці, яка веде зі Львова до Станиславова".

Село Новошин лежить у віддаленю 10 кільометрів на полудне від Ходорова (в половині дороги між Ходоровом а Бурштином).

СОЮЗНІ ВІЙСКА 15 КІЛЬОМЕТРІВ ВІД ГАЛИЧА І СТАНИСЛАВОВА. — МОСКАЛІ СТРАТИЛИ 4.300 ПОЛОНЕНИХ, 4 ГАРМАТИ І 12 МАШИНОВИХ КРІСІВ.

БЕРЛІН, 9. червня. — Послідне урядове оповіщене подає, що битви о здобуте Станиславова вже розпочали ся і місто опинить ся небаром в руках союзників. Союзні війска перейшли тепер лінію Ланчин—Надвірна—Калуш і посувають ся чимраз дальше на північ і схід. Москалі з великими стратами утікають в напрямі Галича і Станиславова.

Урядовий звіт головного штабу подає отсі вісти:

„Союзні війска під командою генерала Лінзінгена зближають ся на цілій лінії до Галича і Станиславова. На захід від Галича заняли наші війска село Колодіїв (15 кільометрів на північний захід від Галича). Войнилів находить ся вже також в наших руках. Війска, які здобули Калуш, посунули ся дальше в напрямі Станиславова, перейшли ріку Лукву і заняли місцевість Мислів, віддалену всего 15 кільометрів на захід від Станиславова.

„Число Москалів, полонених протягом послідної доби, виносить 4.300. Крім сього здобуто 4 гармати і 12 машинових крісів.

„Рівночасно війска під командою генерала Пфлянцера розпочали на лінії Коломия—Ланчин—Надвірна сильну офензиву і женуть Москалів на північ".

ЛЮБАЧІВ ЗАНЯТИЙ.

БЕРЛІН, 9. червня. — По прогнаню Москалів з Перемишля і його околиці союзні війска, які стоять під командою генерала Макензена, посувають ся скоро у північно-східнім напрямі наперед. Підчас коли праве крило дійшло до Судової Вишні, ліве крило заняло вже Любачів.

Урядовий звіт звучить:

„Праве крило армії Макензена посуває ся здовж зелізничого шляху Перемишль—Городок і заняло вже Судову Вишню. Ліве крило гонить Москалів в північно-східнім напрямі від Ярослава здовж ріки Вишні. Любачів, віддалений 35 кільометрів від Ярослава а 15 кільометрів від російської границі, опинив ся вже в наших руках.

„Число Москалів, полонених армією Макензена за час від 1. червня, переходить 20.000".

АВСТРІЙЦІ ЗАНЯЛИ СІНЯВУ І РОЗВАДІВ.

ВІДЕНЬ, 9. червня. — Армія архикнязя Йосифа Фердинанда, якої задачею було крити ліве крило армії генерала Макензена, перейшла тепер до наступу на Москалів. По кількадневих битвах австрійські війска не лише відзискали утрачені місцевости, між ними також Сіняву, але їм удало ся майже зовсім прогнати Москалів з лівого берега Сяну.

Урядовий звіт звучить:

„По кількох щасливих битвах удало ся нашим війскам зовсім здержати дотеперішну офензиву Москалів між рікою Леигом а Сяном. Одержавши нові сили, армія архикнязя Фердинанда, против якої були звернені перемагаючі числом російські війска, перейшла тепер до офензиви. Вже на самім початку принесла офензива значні успіхи. Місто Сіняву занято наново, крім сього здобуто Розвадів і доокодичні місцевости. Наступ триває дальше. Москалі утікають по части на Сандомир, по части через долішний Сян".

33.805 МОСКАЛІВ ПОЛОНЕНО В БИТВАХ О ПЕРЕМИШЛЬ.

БЕРЛІН, 8. червня. — В битвах, які зведено о посідане перемиської кріпости, полонено понад 30.000 Москалів, в самім Перемишли полонено 7.000.

Урядовий звіт німецького генерального штабу звучить:

„В битвах коло Перемишля впало в наші руки 33.805 Москалів.

„В самій кріпости полонено 7.000 Москалів і здобуто 31 гармат та 30 машинових крісів.

„Російський гарнізон в Перемишли одержав був зразу приказ з головного штабу, боронити Перемишля до послідного жовніра, але страти, які спричинила Москалям австрійська артилерія, були так великі, що Москалі довше не могли удержати ся на своїх становищах і розпочали скорий відворот на схід".

Отсе перший урядовий звіт, який подає про число Москалів полонених в Перемишли і в битвах довкола Перемишля. Чи згаданих 7.000 полонених містить ся в загальній сумі 33.805, телеграма не подає. В кождім однак случаю число надсподівано велике, коли візьметь ся на увагу, що Москалі, видячи небезпеку, могли кождої хвилі розпочати відворот на схід від Перемишля.

Треба також припускати, що страти Москалів в убитих і ранених мусіли бути рівнож дуже великі, бо хоч дорога в напрямі Львова не була зовсім відтята, то всеж була вона під огнем австрійської артилерії, яка заняла була вже завчасу догідне становище на горбках на полудне від Медики.

ДЛЯЧОГО МОСКАЛІ ПОЛИШИЛИ ПЕРЕМИШЛЬ?

ПЕТРОГРАД, 8. червня. — Російські воєнні знавці не привязують жадного значіня до втрати Перемишля. Залога російська в Перемишли, яка стояла під командою генерала Єрмєнова, складала ся всего з одного корпуса резерв. Перед уступленєм з Перемишля знищили Москалі всі засоби живности і воєнних матеріялів, яких не удало ся вчас вивезти з міста.

Російські війска заняли тепер коло Мостиск о много догіднійші становища ніж в Перемишли і небаром перейдуть до офензиви, скоро лише надійдуть нові сили і амуніція.

Коли Москалі стратили Перемишль, то казали, що Мостиска сильнійші від Перемишля. Та і в Мостисках недовго вони загріли місце і утікли в напрямі Городка. Тепер вже відай скажуть, що Городок ліпший і сильнійший, доки їх відси не проженуть.

1,500.000 ПОЛОНЕНИХ В НІМЕЧЧИНІ Й АВСТРІЇ.

АМСТЕРДАМ, 8. червня. Німецька часопись „Франкфуртер Цайтунг" подає, що після урядових звітів число полонених в Німеччині й Австрії з днем 20. мая представляєть ся, як слідує:

Москалі	1,017.000
Французи	254.000
Серби	50.000
Бельгійці	40.000
Англійці	24.000
Разом	1,385.000

Коли до сего дочислить ся Москалів, полонених при кінци місяця мая і з початком червня, то загальне число полонених в Німеччині й Австрії перейшло вже 1,500.000 людий.

Кілько полонених мають Москалі, Французи і Англійці — про се нема жадних точних дат. Відай невелико, коли в урядових звітах тих держав про число полонених не згадує ся. Лише російські часописи подають, що число полонених Австрійців і Німців виносить около 480.000. Однак треба тямити, що Москалі вивезли також і десятки тисячів цивільного населеня з Галичини і Східних Прус та інтернували також богато Німців, які є російськими горожанами. Всіх тих зачисляють Москалі до полонених. Впрочім російським звітам не богато можна довіряти.

АНГЛІЙЦІ СТРАТИЛИ ПРОТЯГОМ ТИЖНЯ 20.000 ЛЮДИЙ І ОКОЛО 1.000 ОФІЦИРІВ.

ЛОНДОН, 8. червня. — Нині оголошено послідну лісту страт, яка обіймає страти англійського і кольоніяльного війска за минувший тиждень. Отся ліста подає імена 1.000 офіцирів і 20.000 жовнірів.

З причини, що протягом послідних двох тижнів не відбули ся жадні більші битви на воєннім тєрені у Бельгії, де стоять англійські війска, треба припускати, що згадані страти потерпіли Англійці в кровавих битвах, які мали місце на турецькім півострові Галіполі. В тих битвах Турки мали зовсім розбити центр англійської армії на полудневім кінци півострова коло Седель-Бар і змусити її до відвороту.

НА МОРИ:

НІМЦІ ЗАТОПИЛИ ДВА РОСІЙСЬКІ КОРАБЛІ В ЗАЛИВІ КОЛО РИГИ.

ЛОНДОН, 8. червня. — З Петрограду доносять урядові вісти, що німецька підводна лодка затопила на Балтійськім мори недалеко пристани Риги російський транспортовий корабель „Єнісей". Лише 32 людий зі залоги корабля вирятувано.

Півурядова вість з Петрограду доносить, що 4. червня німецька лодка затопила російський легкий крузлер „Амур", о містоті 2.926 тон.

Жива чинність німецьких підводних лодок недалеко Риги вказує на се, що Німці мають намір пристань Ригу заатакувати рівночасно з моря і від суші. На се вказує також рух армії Гінденбурга, яка перейшла в послідних днях ріку Віндаву у північно-східнім напрямі від Лібави і посуває ся в напрямі міста Риги.

НІМЕЧЧИНА І ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ.

УСТУПЛЕНЄ В. БРАЙНА, СЕКРЕТАРЯ ДЛЯ ЗАГРАНИЧНИХ СПРАВ.

ВАШІНГТОН, 8. червня. — Секретар для заграничних справ В. Брайн вніс на руки президента Вилсона просьбу о звільненє його з його дотеперішного уряду.

Просьба є отсього змісту:

„З правдивим жалем рішив ся я зложити у Ваші руки уряд секретаря для заграничних справ, яким Ви мене наділили сейчас з розпочатєм свого урядованя.

„Ви, руководячись почутєм обовязку і найвисшими мотивами, приготовили ноту до передачі німецькому правительству, на яку я однак не можу згодити ся, щоби не нарушити обовязанів зглядом вітчини.

„Справа є так великої ваги, що моє позістане в сім уряді було би дуже несправедливе зглядом Вас, як також з огляду на саму справу, котра мені дуже лежить на серци, іменно, щоби запобігти війні.

„Тому предкладаю мою просьбу о звільнене, яке має війти в житє найпізнійше з хвилею, коли нота до Німеччини буде відіслана, хиба що Ви назначите скорший речинець. Хоч мені рівнож залежить на мирнім полагодженю веденя війни на мори підводними лодками против торговельних кораблів, наші погляди щодо приміненя способів цілковите розходять ся.

„Є се Вашою річию, пояснити народови урядово про дійсний стан справи. Помимо того я буду вважати своїм обовязком яко приватний чоловік стреміти до осягненя Вашої цілі, хоч може иншими средствами.

„Зриваючи з Вами зносини, які через два роки приязно тривали, позвольте мені висказати своє вдоволене з дотеперішної спільної праці і подякувати Вам за оказану мені приязнь. Засилаючи сердечні поздоровленя для Вашої особи і желаючи Вам успіху у Вашім урядованю, позістаю

Вам відданий
В. Дж. Брайн".

Президент Вілсон приняв резиґнацію секретаря В. Брайна і його уряд обійме теперішний правний дорадник американського правительства Лензінґ.

Причиною непорозуміня, яке довело остаточно до резиґнації В. Брайна, було се, що він не хотів згодити ся на надто остру ноту, яка завтра має бути підписана і вислана до Німеччини з причиня послідної відповіди німецького правительства щодо затопленя „Люзитанії". В. Брайн був за тим, щоби цілу справу віддати під мировий суд, який мав перевести точне слідство і видати своє ореченє.

Який вплив буде мати уступленє В. Брайна на дальше уложенє відносин поміж Злученими Державами а Німеччиною, наразі годі предвидіти. Правдоподібно відносини між обома тими державами заострять ся.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States: $2.00 per year, $1.00 per 6 months, 0.75 per 3 months	В Злучених Державах: на рік $2.00, на пів року $1.00, на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries: $3.00 per year, $1.50 per 6 months, $1.00 per 3 months	В місті Jersey City, до Канади і других країв: на рік $3.00, на пів року $1.50, на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

ГОЛОД В ГАЛИЧИНІ.

Воєнний дописуватель московської поступової ґазети **„Кіевская Мысль"** (виходить в Києві, столици російської України), котрий від початку війни пробуває у Галичині, пише майже до кождого числа сеї ґазети дуже цікаві дописи з нашого старого краю.

В останних двох місяцях з його дописий пробивають ся лише ті два слова: **голод, нужда.**

Сей кореспондент об'їхав цілу східну Галичину і скрізь бачив те саме.

Пише він, що на котрій лише зелізничій стациї висів, усюди стояли голодні, обдерті, босі, знидїлі, — жінки, діти і старці і **наставляли руки по копійку.** Прийшов у місто — таксамо; прийшов у село — теж так.

„Цілий край замінив ся у край жебраків", — пише дописуватель.

Дальше пише він, що тесаме оповідали йому російські офіцири. Всюди, у цілім краю, куди би вони не ступили, крайна, безмежна нужда, голод, хороби. Де показали ся, скрізь жебраки. Всюди чути голос:

— Пане, дайте копійку!

— Пане, дайте на хліб, діти з голоду вмирають!

Навіть в столици, у Львові, і там всюди повно жебраків. Як побачать офіцира або якого чоловіка, що приїхав з Росії, зараз його обступають гурмою і то навіть доволї прилично одіті жінки і діти і просять:

— Дайте! дайте!

Вони вже знають, що офіцири і приїзні з Росії, найрадше дають дрібняки, а впрочім мусять дати, — каже дописуватель, — бо не дадуть їм дороги перейти. Окружать товпою та кричать, просять, благають, плачуть, рвуть за одїж. Часом мошонку пірвуть на кусники, так друть за нещасні копійки.

Одним словом, цілий край замінив ся **на край жебраків.**

Дописуватель сеї київської ґазети пише дальше, що нема надії на ліпше, бо **жнива будуть дуже скупі.**

Взаґалі в цілій східній Галичині зорано може четвертину всїх піль, а не засїяно навіть і того, бо не було чим.

Орали жінки, діти і старці. Орали переважно коровами і то спрягали ся.

Як вийти на поля, представляють ся вони дуже сумно. Десь-не-десь засїяна збіжем нивка, а широко, як глянути оком, лише рови із закопів, де били ся війска або вибої, пороблені гарматними кулями, а бляшанками з консерв, які покидали австрійські і російські жовніри, то просто застелені поля. Їх міліони і міліони.

Декуди, де села ще не дуже понищені, люди ходять в неділю до церкви. Дописуватель пише, що красно і чисто вбирають ся, але виглядають голодні, блїді і збіднїлі. В церкві дуже сумно. Майже самі жінки, дівчата, діти і старці. Не молять ся вони, анї не сьпівають, тільки плачуть.

Український нарід в Галичині дуже сподобав ся дописувателеви „Кіевской Мысли". Пише він, що здаєть ся йому, що він на російській Україні. Тойсамий нарід, тасама мова, тісамі звичаї, лише там достаток, а тутки нужда і горе.

Ніхто не дбає за бідний нарід і нема до кого навіть звернути ся за помочию в теперішнім часї — зазначує дописуватель.

— — — — — — — —

Болить нас до глибини душі недоля нашого рідного краю, який ще до остатка знищать Москалї тепер підчас відвороту. Опісля українські посли безперечно подбають, щоби ратувати нарід від загибелї, але не забуваймо і ми в тажу чорну годину бодай тих з нещасних — найнещасливійших. Що можемо, то поможемо рідному краєви.

Андрій Волощак.

А ПО СЕЛАХ ЛИШ РУЇНИ.

А по селах лиш руїни,
Збиті вікна, голі стіни.
Всюди пустка, смерть і сум
Немов всьо лягло вже спати...
Он, з розваленої хати
Сторчить комин мов на глум.

Гей, деж люди?! Їх побили,
Поранили, посліпили
І лишили серед піль,
Умирати серед стужі
В крови власної калюжі.

— — — — — —

Чиж спасе наш край їх біль?

Українські Січові Стрільці.

ЗВІДУНЧА СТЕЖА.

(ВІД ВЛАСНОГО ВОЄННОГО КОРЕСПОНДЕНТА).

(Право передруку застерігає собі автор).

Їдемо на добрих конях, утоптаною дорогою в Карпатах. Я веду звідунчу стежу.

— То ви певно належите до тої стрілецької кінноти, що її з'орґанізував ритмайстер Форґач?

— Так. Він незвичайно одушевлений Українськими Січовими Стрільцями.

— Він Мадяр. Правда?

— Так.

Їдемо ми, кажу, тою карпатською долиною. По обох боках високі гори, смереча на них поросло з давен-давна. Сніг його припорошив...

Конї йдуть легко, порскають.

Аж у однім місци зійшли ся гори так близко, що ледви дорога поміж них просуваєть ся.

— Тут можуть бути Москалї, — думаю собі — і посилаю одного їздця вперед, а за ним другого. Оба переїхали без перешкоди і поїхали дальше.

Видимо всї, що скрізь спокійно тай їдемо й собі.

А тут лиш: грим! бзз! грим! бзз! — вистріл і кулька перелетіла. І знов, і знов.

Ми зіскочили з коний; в сніг — тай стріляємо.

Відіґнали Москалів.

Посїдали ми знова на конї тай їдемо.

— То ви поїхали дальше поміж російські стежі? А ви-ж могли вже вернути ся!

— Е, ми хотіли більше щось довідати ся, зібрати більше відомостий.

Переїхали ми якийсь час спокійно.

Аж нараз дивимо ся, а з боку, позад нас, з'їздить полонинкою ціла купа російських козаків.

Я дав приказ сейчас завертати.

Але вже було досить пізно.

Вони всї враз вистрілили до нас кілька разів.

Коло мене впав ранений товариш. В тій хвилї вцілила мене кулька в ухо, прострілила його і вирвала кавалок черепа за ухом. Зовсім не чую на се ухо.

Решта товаришів щасливо вернула ся до наших і повідомила, де знаходять ся ворожі стежі.

Я, поцілений, звалив ся з коня у сніг.

Незадовго над'їхала та російська стежа, що в нас стріляла.

Один зліз з коня тай питає мене:

— Мадяр? Мадяр?

А вони Мадярів страх не люблять.

Я не годен був відповісти, тільки рушив головою, що нї.

Ще один ворожий жовнїр зіскочив з коня і каже до тамтого:

— Возьмім його і занесїм до сеї хати. Може то Українець...

Ростислав Заклинський.

29. IV. 1915.

Богдан Лепкий.

ТИМ, ЩО УПАЛИ.

Що то за грім, осінний грім,
Дрожить земля, валить ся дім,
Сьвіт гонить в пропасть, стрімголов,
А всюди кров, а всюди кров!

Що то за град, огненний град,
Ллєсь олово як водопад,
Що куля — гук, що куля — свист,
Паде народ як з дуба лист.

Паде народ як зрілий сніп,
І „вічної" не править піп,
Лиш гук рушниць, лиш рев канон
Вколисує на вічний сон.

Спіть, хлопці, спіть! Спіть, хлопці, спіть!
Про долю-волю тихо сніть!
Про долю-волю вітчини.
Чиж можуть бути красші сни?

У Відни, в грудни 1915.

КОНКУРЕНЦІЯ, ЧИ ХУЛІҐАНСТВО.

В часописях, які ворожо відносять ся до У. Н. Союза, стрічаємо в послідних часах досить часто голоси, що У. Н. Союз від часу послїдної конвенції не лише упадає щодо числа членів, але також і маєток У. Н. Союза з кождим місяцем стало зменьшаєть ся.

Ми розуміємо се, що між запомоговими орґанізаціями може і мусить істнувати якась конкуренційна боротьба. Але така боротьба повинна бути ведена в певних границях і не повинна сходити на дорогу зовсім очевидної брехнї і хуліґанства.

В 21. числї „Народного Слова", орґану запомогового товариства „Народної Помочи" в Мікіспакс, Па., читаємо в статї під заголовком: „Не все золото, що сьвітить ся" між иншим отсе:

В січни Старий Союз мав готівки	196,845,19
в лютім зменчив ся о більш 7 тисяч маючи	189,198,11
в марті зменчив ся о більш 6 тисяч маючи	183,072.04
в цвітни зменчив ся о більш 12 тисяч маючи	170,700,32

Бачимо отже як побіч упадку в членах Старенький Союз їде в долину з готівкою.

Виходить що пересічно Старенький докладає 7 тисяч долярів місячно, иншими словами кажучи если так дальше піде то на слідуючу Конвенцію славний фінанц-міністер будуть могли сказати знова своїм делеґатам, що в касї лишилась не лише нуля але ще й лін попри нулї."

Заки відповімо на повисші виводи недозрілого критика, наведемо найперше порівнанє стану маєтку У. Н. Союза 1) з 31. липня 1914 т. є. з часів послїдної конвенції, 2) з 31. грудня 1914 т. є. з днем уведеня в житє нової реформи і 3) з 30. цьвітня 1915. Понизші числа є взяті з місячних звітів касових, оголошуваних точно кождого місяця в „Свободї", і з протоколів У. Н. Союза.

1. Дійсний стан власного маєтку У. Н. Союза з днем 31. липня 1914.

Фонд резервовий Р. Н. С.	121.057.20
Фонд резервовий Р. М. С.	28.650.23
Фонд розпорядимий	24.607.07
Фонд убогих	11.680.57
Фонд шкільний	9.903.23
	195.898.30
Невиплачені посмертні запомоги за членів по день 31. липня 1914 р.	39.300.00
Дійсний стан власного маєтку числив	**156.598.30**

2. Дійсний стан власного маєтку У. Н. Союза з днем 31. грудня 1914 р.

Фонд резервовий	101.406.23
Фонд адміністраційний	49.843.72
Фонд убогих	12.481.03
Фонд народний	35.820.46
	199.551.44
Невиплачені посмертні запомоги за членів по день 31. грудня 1914 р.	30.500.00
Дійсний стан власного маєтку числив	**169.051.44**

3. Дійсний стан власного маєтку У. Н. Союза з днем 30. цьвітня 1915 р.

Фонд посмертний	33.934.98
Фонд резервовий	106.039.46
Фонд адміністраційний	45.773.79
Фонд убогих	9.366.33
Фонд народний	9.979.24
	205.093.80
Невиплачені посмертні запомоги за членів по день 30. цьвітня 1915 р.	18.708.00
Дійсний стан власного маєтку числив	**186.385.80**

Коли порівнаємо стан власного маєтку У. Н. Союза в трох висше наведених часах, то переконаємо ся, що власний маєток У. Н. Союза зріс

від 31. липня 1914 до 31. грудня 1914 о	**12.453.14**
від 1. січня 1915 до 30. цьвітня 1915 о	**17.334.36**
Власний маєток У. Н. Союза зріс разом о	**29.787.50**

Зі сего зіставленя бачимо отже наглядно, що власний маєток У. Н. Союза від часу послідної конвенції по день 30. цьвітня 1915 р. т. є. протягом послідних 9 місяців побільшив ся майже о 30.000 долярів.

Крім сього маємо тут ще новий доказ, як великий вплив має нова реформа на скріпленє фінансової підстави У. Н. Союза. Приріст маєтку, як показує повисше зіставленє, був за 4 місяці реформи о 5.000 долярів більший ніж за 5 місяців розметової системи. А треба тут ще завважити, що в р. 1915 виплачено всї запомоги з фонду посмертного і з фонду убогих, ухвалені на послїдній конвенції та значні адміністраційні видатки, як приміром за календар, кошти реорґанізації і пр., що все разом зробило також суму понад 10.000 долярів.

Як бачимо, маєток У. Н. Союза не то не зменьшаєть ся, але противно, стало зростає. Про се сьвідчать не хвальби урядників, але дійсний стан маєтку У. Н. Союза.

І мимоволї приходить на гадку питанє: На яких даних, на якій підставі опирають свої брехнї експерти з „Народного Слова", говорячи про упадок маєтку У. Н. Союза? Яка причина сего, питаємо?

Експерт „Народного Слова" обчислив на підставі місячних касових замкнень, що У. Н. Союз банкротує, бо що місяця зменьшаєть ся готівка. Чи експерт читав в тихсамих місячних справозданях, що за послідні чотири місяцї удїлено самих „морґечів" на $23.-093.07? Чиж се може вплинути на зменьшенє маєтку, коли частину гроший замісць держати в банках на депозиті, позичить ся на „морґечі"? Безперечно, що через те готівка зменьшить ся, але маєток інституції не то не зменьшить ся, але противно, інституция користає, бо „морґечі" приносять більший процент ніж депозити в банках.

Щож отже за причина, що вороги горлають про упадок маєтку У. Н. Союза? Людська злоба і глупота, — як се доказує наглядно повисший примір на секспертї з „Народного Слова".

З УКРАЇНСЬКИХ ПОЕЗІЙ ПОЛЯКА.

Ст. З. Стаховіч.

ДО ВЕСНИ.

Прийшла, прийшла ти, весноньо мила!
Що принесла ти, скажи менї!
Біле одїнє ти обагрила
Кровю молодців там на війні!

Гей, там, де вчера цьвіли ще цьвіти,
Де плуґаторі з плугом ішли,
Жінки голодні вянуть і діти, —
Се Москалї їм в дар принесли.

Де соловейко співав у гаю,
Хлопцям, дївчатам рай щебетав,
У тім прекраснім, у милім краю
Смуток тяженький запанував.

—o—

Ст. З. Стаховіч.

ДО МОЛОДИХ.

Гей, соколики, молодці,
Не час слези проливать!
Пісню волї заспівайте
Україну повитать!

Хотяй нині в Галичині
Ще держить ся враг Москаль,
Та вже вільні гори сині,
Буде вільний і Сокаль!

Хоч кров ллєть ся як водиця,
Хоч палить добро огень,
Житя нового керниця
Ще повстане в вольний день!

Лише руки всї до злуки
Получім, забудьмо гнів,
Порвемо Москву на штуки,
Проженем з своїх країв.

ЗАМІТКА ВІД РЕДАКЦІЇ. Сї два вірші написав і прислав нам до поміщення **Поляк, редактор польської ґазети „Straż" в Скрентонї, Па., п. Ст. З. Стаховіч.** У листї до редакції пише п. Стаховіч, що жив між Українцями 5 лїт і тоді навчив ся української мови та виніс про український нарід як найлїпше враженє. Читати по українськи навчив ся за кілька лекцій у Львові.

Дуже радо містимо ті два вірші п. Стаховіча, бо тішить нас, що між Поляками є чесні люди, котрі не тримають з Москалем, гнобителем Поляків і Українців, але закликують до злуки обох гноблених народів проти спільного гнобителя. Хто тримає з гнобителем, той хоче бути його наймитом, рабом. Хто-ж іде проти гнобителя, той хоче свободи, волї. А дійсна воля не знає ріжниць народних чи релігійних; вона всїх однаково горне під свої крила, усїм дає доволї простору жити вільно і красно.

Тому то й український нарід, котрого ціла історія є нічим иншим тільки многовіковою боротьбою за свободу, нікому не желає неволї. Всїм народам бажає український нарід свободи, таксамо щиро як і собі.

Між Поляками є дві партії, котрі держать з Москалем гнобителем і котрі бажають нам неволї. Се шляхта і вшехполяки та їх американські прихвостні з Шікаґо. Алеж вони і Польщі не бажають, а бажають тільки собі свободи в Польщі, аби могли її рівно з Москалями визискувати. Такої свободи бажають вони собі також і на Україні.

Розуміє ть ся, що з такими польськими партіями український нарід ніколи не може погодити ся, а все мусить проти них бороти ся, поки не побore.

Вони то вводять замішанє у відносинах між Поляками й Українцями, яке доводить нераз до такої боротьби, що прибирає загально-народний характер. Задачею польського загалу повинно бути, щоби ті дві партії не то не заступали перед сьвітом цілого польського народа, але, щоби їх загалом усунути від впливу на хід польської полїтики, а зробити польську полїтику народною, так як вона є в Українців.

Тоді можливе зближенє польського й українського народа і такі здорові кличі, які кидає п. Стаховіч у своїх віршах, певно приймуть ся. Є де сїяти такі здорові зерна, лиш нема сївачів.

РОДИМЦІ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА, БО СЕ Є ОДИНОКА І НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ В АМЕРИЦІ!

ЛИСТИ З РІДНОГО КРАЮ.

Пов. Пане Редактор! Я одержав від свого сина лист, який Вам в залученю пересилаю. Прошу переглянути, а коли надаєть ся до публичного оголошеня, то прошу в цілости помістити у „Свободі". Як Вам відомо, я мав у школах двох синів, котрі разом розпочали науку і тримали ся до 6-тої кляси. В 6-тій клясі старший син Андрій (має тепер скінчених 20 літ) захорів і стратив рік, а відтак пійшов до української гімназії в Рогатині, де минулого року скінчив 7-му клясу. Молодший Володимир має тепер скінчених 18 літ, перейшов усі кляси з відзначенєм і здав матуру дня 3. червня 1914 р. в українській гімназії в Станиславові, таксамо відзначаючо. Від початку війни не мав я від них ніякої відомости, аж 14. січня б. р. дістав я почтову карту з Ґоронди, почта Мезетеребес (Угорщина), а відтак більше карток, але в них не було нічого цікавого. Доперва 24. цьвітня б. р. я одержав цікавійший лист, який Вам власне посилаю (Окрім того посилаю ще одну картку). Як він має яку вартість, то заховайте його для українського музея (про який Ви згадували у „Свободі"), а як ні, то прошу прислати назад. Здоровлю Вас сердечно і остаю з поважанєм. — Василь Калина, 10 Oak St., Ansonia, Conn.

Почтова картка, писана з Ґоронди дня 5. грудня 1914.

Дорогий Тату! Обставини так склали ся, що я не міг до Вас скорше написати. Я з Влодзьом тепер на Угорщині. Ми є здорові. Богато не пишу, бо не знаю, чи дійде картка. Що дієть ся коло дому, не знаю, бо туди листи не йдуть. Як дістанете картку, відпишіть, тоді напишу Вам більше. Може з дому дістали Ви який лист, то відпишіть. Здоровлю Вас як найсердечнійше — Ваш син Андрій.

Лист з поля війни, писаний 18. марта 1915. (На коверті і на заголовку листа вибита ось-така печатка по німецьки, а відтак по українськи: Ц. к. 1. полк Українських Січових Стрільців. Курінь д-ра Шухевича. Сотня Будзиновського).

Дорогий Тату! Картку Вашу, писану 14. II., дістав Влодзьо і сейчас написав до мене картку, в якій переповів зміст Вашої картки. Мене се дуже утішило, що адреса до Вас є добра. Я виправді писав до Вас много карток, але в них не подавав нічого про наше житє, бо не був певний щодо Вашої адреси. Ви отже одержали всї мої картки.

400 корон я дістав. Якраз тоді вибухла війна між Австрією і Сербією. З тої квоти я дав якусь часть (яку — не знаю, бо по тілько пригодах годі собі пригадати) на домашні видатки, а рештою подїлив ся з Влодзем. 18. серпня поїхав я з Влодзем до Рогатина, щоби вписатись до Січових Стрільців. Влодзьо свої гроші оставив дома, бо ми мали ще повернути, а я мав свої при собі. В Рогатині вписали ся ми до Стрільців та остали на вправи. За пару днів ми мали вернути ще домів. Але инакше скоїлось. В ночи появилась московська патруля і ми ще тої самої ночи відїхали до Львова. Там перебули ми 5 днів, т. зн. від 25. до 30. VIII. 1914. Відтак поїхали до Стрия, де перебули 4 дни. Вкінци виїхали на Угри, де вправляли ся в Мезетеребес і в Ґорондї від 6. до 30. IX. Відти ми виїхали в напрямі Турки і Дрогобича в Карпати, де через два місяці бороли ся з нашим завзятим ворогом Москалем. Майже на початку того походу Влодзьо заслаб на ноги, бо відновив ся йому ревматизм, і відїхав до кадри, яка находила ся в Страбичеві. Він і до сеї пори сидить в кадрі (тепер наша кадра є у Варпалянці коло Мукача). Влодзьо є здоров і мав уже відійти до активної служби, але остав, бо приділили його до канцелярії, як кождого писаря.

Та Москаль прислав сьвіжі сили і ми мусїли зпід Борислава і Дрогобича цофнути ся. Серед того „рікцуґу" захорів і я, тому відїхав до полевого шпиталя у Турці. Відтам дістав ся я до кадри у Страбичеві і там відпочивав около два місяці. Тимчасом оголошено, що всї ученики, які мають скінчену 7-му клясу ґімназіяльну, можуть їхати до Відня, щоби здати іспит зрілости. Дня 6. січня б. р. виїхав я разом з иншими товаришами до Відня, де пробув два тижнї. Через той час приготовив ся і здав матуру одноголосно, як відтам я до Вас писав. З Відня виїхав я в поле, бо був уже зовсім здоров, але вже не в напрямі Турки, тілько в напрямі Бескид нас (провал, просмик), Ужок нас. Стрий. Тут поводило ся менї зовсім добре. В короткім часї приділено мене до сотенної (компанійної) канцелярії, де я і досї остаю. Отже тепер я є зовсїм здоров і поводить ся менї дуже добре, бо я все коло трену і їзджу конем. В канцелярії богато роботи нема.

Тепер вже буде Вам зовсїм ясно, чому ми оба з Влодзем опинили ся на Уграх і чому я їздив до Відня.

В поході на Турку бороли ся ми разом з нашими, австрійськими та мадярськими ляндштурмістами (ополченцями). Тепер прийшло нам у поміч пруське військо, яке борего ся дуже хоро-

бро. Ми тепер находимо ся єще перед Сколем, але, думаю, вневдовзі будемо в Стрию. Теперішну ситуацію в Европі знаєте певно з ґазет.

Що дїєть ся дома, сего не знаю, бо в тих сторонах є Москалї. Ви з Америки можете написати лист до дому і можете згадати, що ми жиємо і пишемо до Вас листи, тільки не пишіть, що ми при Стрільцях, бо Москалї дуже злі на Стрільцїв, то могли би метити ся. Як дістали би Ви з дому лист, то перекажіть їм його зміст нам.

Гроший нам непотрібно, бо дістаємо на 10 днів 3.60 корон і їсти є досить. Зпочатку єще, як ми виїздили з Рогатина, тими грішми, які я мав при собі, поділив ся з Влодзем.

Жду нетерпеливо Вашого листа. А як Ваше теперішне житє? Здоровлю Вас як найсердечнїйше. Ваш щиролюблячий син — Андрій.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА! СКЛИКУЙТЕ ВІЧА В СПРАВІ ВОЄННОЇ ЗАВЕРУХИ! ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ!

З ТИЖНЯ.

Ґраф фон Бернсторф, німецький амбасадор у Вашінґтоні, котрий онодї був на авдієнциї у президента Вілсона в справі вияснення відомої німецької ноти, яка тут наспіла у відповідь на ноту Злучених Держав. — Протинімецькі заворушеня в Лондонї по бомбардованю сього міста „цепелїнами". — Румуньска артилерія на вправах. — Мексиканський ґенерал Каранца, якому американське правительство наказало під загрозою оружної інтервенциї привернути як найскорше лад і порядок у винищенім війною Мексику. — Реджиналд МкКенна, міністер скарбу у новім британськім коаліційнім кабінеті. — Італїйський князь Дженоа, котрий тепер заступає короля Віктора Емануїла, що виїхав на боєвий фронт своєї армії.

В ГАЛИЧИНІ.

ПРО НЕДОЛЮ РІДНОГО КРАЮ.

Чи знаєте, братя,
Як наша родина
У краю бідує,
Нещасна година.

Як пишуть ґазети
Та листи із краю,
То горе й нещастє
Уже там без краю.

Плач і нарікання
В небеса вбивав ся,
Як їхав на войну
Батько і прощав ся.

Плачуть і голосять
І діти і мати,
Бо вже свого батька
Їм не оглядати.

Як братя на войну
З жалем виїзджали,
Жінки під колєю
Як снопи лягали.

Ой не одна мати
З жалю омлївала,
Аж в стайнях худоба
Ревіла, стогнала.

Забирали хлопців
Днями і ночами,
Полишали діти
По вік сиротами.

Тепер ходять блудом,
Милостивий Боже,
Ніхто не потішить,
Ніхто не поможе.

Ходять голі, босі,
З голоду згибають,
Бо кусочка хліба
Нівідки не мають.

Много з них померзло
Острою зимою,
Много дїтий наших
Живить ся травою.

Була весна Божа,
Чиж там веснували?
Московські гармати
Землю поорали.

Наші рідні села,
Церкви попалені,
Покопані шанцї,
Міста повалені.

Кільно братів наших
Лягло уже в гробі,
А кільно ранених,
А кільно в хоробі...

Вдів десятки тисяч
Плаче з діточками,
Що даху не мають
Понад головами.

У одній свитині
Та бідна невіста,
Москаль проганяє
Від міста до міста.

Гонить, попихає:
— Паступай, хахолка!
В Сибір відсилає
Московский Миколка.

Деж наша родина?
Ох, братя, згадаймо!
Братям Українцям
Згинути не даймо!

Не мож описати
Анї оповісти,
Як в краю бідують
Ті наші невісти.

До нас в Америці
Руки витягають,
О ласку, о поміч
Сльозами благають.

Як ми з Америки
В поміч їм прийдемо,
Нагороду в Бога
За се відберемо.

Написав Спиридон Сабатович
(з Голоскова, в Галичинї).

ВІЧА В СПРАВІ ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ

XI.

ДІТРОЙТ, МІШ.

В понедїлок 31. мая с. р. відбуло ся тут в парохіяльній гали віче, на якім реферував на тему визволу України др. С. Демидчук.

Предсїдателем віча вибрано т. Т. Почника, секретарем т. І. Гундяка. Предсїдатель отворив віче і представив зібраній численно громадї д-ра Демидчука, якого повитано гучними оплесками.

Др. Демидчук забрав голос. Він пояснив, в якій цїли його вислано до Америки. Дальше говорив шан. бесїдник, ізза яких причин і серед яких обставин повстала европейська війна, вказав на участь Укр. Січових Стрільцїв у війнї, як рівнож і те, що сучасна війна може принести українській нациї визвіл з російського ярма і повстанє Вольної Самостійної України.

Про Самостійну Україну говорив шан. бесїдник з двох точок: 1) Самостійна українська держава. 2) Самостійна українська нация.

В першій частині реферату згадав про славну минувшину українського люду, про ту траґедію, що червоною ниткою веть ся в нашій історії, про упадок української княжої держави та повстанє і упадок козаччини, про зусиля українського люду здобути назад вольність і самостійність, про знущаня московського царату над Україною, про тисячі наших найкрасших одиниць-патріотів, яких лютий царат запроторив в Сибір, в тюрму, вившлав, замучив.

Революційний настрій серед Українців з кождою хвилею кріпшав, і його першим яркім висловом були українські демонстрациї з приводу заборони російським царатом сьвяткованя 100-лїтного ювилею нашого найбільшого ґенія Т. Шевченка. Чисельність українського люду, його любов до свободи, ті права, які ми здобули собі в Австрії, початки реакциї против гнету — се вже запорука, що ми можемо творити самостійну національну державу. Дальше вказав шан. бесїдник на економічні і инші обставини, що можуть бути найтрівкійшими підвалинами, на яких можна здвигнути міцного кольоса, великана — самостійну Україну. Найздоровійший клімат, природні границї, плодючість української землї, мінеральні богацтва — отсе условини найдогіднїйші для української держави. Утворенє самостійної української держави се політична конечність, се лежить не лишень в інтересі Европи, але в інтересі цїлого сьвіта, бо відорвати українські землї від Росії, се значить ослабити раз на все ненажертого, жорстокого варвара—московський царат; здвигнути самостійну українську державу, се значить поставити раз на все таму апетитови московського царату на цїлу Европу, а так на цїлий сьвіт.

Дальше вияснив бесїдник, чому українському народови корисний союз з Австрією і Німеччиною, та про симпатиї, якими тїшить ся українське питанє серед многих народів.

Тут шан. референт зробив коротеньку перерву, а предсїдатель завізвав зібраних до складаня жертв на „Фонд визволу України" та попросив панночок Ст. і Мар. Королишиних, п-ну А. Криву і п-ну Михалківну, щоби занали ся збиранєм жертв. Підчас сего п. Е. Королишин відспівав соло „Гетьмани".

Зібрано $26.63 і ті гроші вислано до редакциї „Свободи" на „Фонд визволу України".

Відтак др. Демидчук знова забрав голос. Він говорив про сей шкідливий настрій, що тепер панує серед української еміґрациї в Америцї, про особисті непорозуміня, які грають мабуть чи не головну ролю у цїлій роботї. Серед української еміґрациї слїдний упадок надії, зневіра, а подекуди нікчемна байдужність. Народ не повинен давати послуху платним царським аґентам, що ширять всюди немов нікчемні гади. Під сучасну хвилю нам треба як найбільше сильної волї, гарту, енерґії духа, любови до далекої поневоленої вітчини, як найбільше пожертвованя, треба повної злуки всїх партий, треба відкинути всї непорозуміня, ворожнечі, а спільними силами нести поміч дорогій Україні. Нашим обовязком є щадити здоровлє і майно, щоби в потребі бути приготованими на всякий случай помогти Україні: ми повинні ширити національну сьвідомість, викоріняти москвофільство, ми повинні вчити ся, щоби колись принести як найбільше хісна своєму народови. Ми повинні складати і збирати жертви, бо нашим обовязком є помогти нашим братам, нашим обовязком є помогти матеріяльно в збудованю рідної держави. Ми мусимо плекати сильну любов до рідного краю, кожду кривду кровавими буквами записати в душу, а як прийде догідна хвиля — почислити ся з нашим ворогом, пімститись до краю...

Присутні слухали шан. бесїдника з великим заінтересованєм, а коли він скінчив, нагородили його грімкими оплесками.

Відтак відспівано кілька пісень: „Ще не вмерла", „Не пора", „Гей там на горі Січ іде", „Соколи, соколи", „Марселєзу" і т. и.

Предсїдатель віча зложив подяку д-рови Демидчукови за його промову, а зібраним за численну участь і за збірку.

По вічу на пропозицию д-ра Демидчука відбуло ся засїданє двох комітетів, що занимають ся збиранєм жертв. (З початку істнував лиш один спільний комітет, який занимав ся збиранєм жертв для старого краю, однак тому, що до комітету належали соціялісти, піп Романюк зажадав від них, щоби вони вступили до парохії. Вони сего не зробили і се був початок роздвою. Відтак роблено почини провадити дальше спільно роботу, однак парохіяни були за тим, щоби гроші відсилати до „Русько (?) Народної Ради", а що соціялісти ніяк на се не згодили ся, тому тепер істнує два комітети).

Др. С. Демидчук старав ся перевести злуку обох комітетів, і є надія, що в короткім часї ті комітети получать ся до спільної працї. На кінци ухвалено опублікувати ось-такі резолюциї:

Ми члени місцевого комітету „Русько Народної Ради" і члени комітету „Самостійної України" з уваги на тяжке положенє українського народу в Европі, з уваги на борбу, яку ведуть наші брати з відвічним ворогом України, московським царатом, з уваги на те, що нам тепер треба солїдарности і згоди, щоби усильно працювати для рідного краю:

Взиваємо всї орґанізациї, партиї, сторонництва та комітети, які занимають ся збиранєм жертв для України під сучасну хвилю —

1. Получити ся і утворити один Головний Комітет, який буде провадити роботу в цїли визволу України у всїх орґанізациях;

2. Усунути всї непорозуміня і спори і солїдарно, розумно працювати для добра вітчини;

3. Збирати жертви, і коли настане відповідний час, скликати представників української еміґрациї в Америцї на Український Сойм, щоби українське питанє було порушене і розвязане на користь українського народу на будучім міжнароднім мировім конґресї.

Іван Гундяк, секр. віча.

ДОПИСИ.

З SYRACUSE, N. Y.

Помимо великого безробітя, яке тут панує, наш нарід в Сиракюз не спить. На зборах Укр. Тов. „Січ" вибрали ми комітет, котрий мав на цїли скликати віче, помимо того, що вже одно віче було ще 3. січня с. р., на котрім реферував т. Л. Весоловський.

Дня 16. мая с. р. відбуло ся в нас народне віче в справі независкої України. На сїм вічу було досить поважне число сьвідомих Українцїв, як мущин так і женщин. Вороги старають ся нам перешкаджати, але вони не в силї зломити правдивого поступу. На сїм вічу реферував т. С. Склепкович з Рочестер, Н. Й. Віче отворив о годинї 7.30 вечером т. П. Парибус, представив присутним коротко вагу і значінє сего віча і покликав до переведеня віча т. Н. Крука і двох секретарів: С. Соколовського і Гр. Трача. Н. Крук подякував присутним за довірє, представив т. С. Склепковича і попросив його до виголошеня реферату. Шан. референт в своїй одногодинній бесїдї говорив на тему теперішної війни, при тім згадав про минувшину історію нашого народа, про часи козацькі, подав причини війни між Австрією і Росією, згадав про Українських Січових Стрільцїв і про тих дївчат, котрі стали в ряди до бою груди у груди зі своїми товаришами проти ворога нашого народа і дав вказівки, як приготовити ся до обрахунку з ворогом. Дальше загрівав нарід до просьвіти, солїдарности і витривалости та до кріпкої надії у лове, лїпше від дотеперішного житє. За свою гарну промову зістав бесїдник нагороджений грімкими оплесками.

Відтак забирали голос: т. П. Парибус, т. Н. Крук і т. Л. Весоловський, загріваючи нарід до добровільних датків на вдови і сироти у старім краю.

На сїм вічу зібрано разом $40.00.

Ухвалено слїдуючі резолюциї:

1. Віче в Сиракюз, Н. Й., висказує найбільшу честь і пошану памяти тих наших героїв, що лягли головами за вільність України і українського народу.

2. Віче висказує найбільшу честь і співчутє вдовам і сиротам по погибших українських борцях.

3. Віче висказує найбільшу честь і віковічну пошану нашим добровольцям, Українським Січовим Стрільцям і їх славним товаришкам, Геройкам-Січовичкам, що рука в руку ідуть зі своїми товаришами у бій з варварськими наїзниками і з царськими ордами.

4. Віче висказує великий жаль до Англії і Франциї, які станули до спілки з ворогами поступу і свободи, з царською Росією.

5. Віче жадає, щоби підчас мирових переґоворів, де буде рішати ся доля европейських народів, була поставлена також справа українського народа і справа відбудованя самостійної України.

Віче закінчено відспіванєм „Ще не вмерла Україна".

Повисше згадана сума враз з поіменним виказом жертводавців зістане вислана до „Свободи".

Ст. Соколовський, Гр. Трач, секр. віча.

При всяких нагодах: на вічах, на зборах, при роботї, на забавах, на весїлях, хрестинах і т. д. памятаймо про жертви теперішної війни у нашім рідним краю та збираймо як найбільше жертв на ту сьвяту цїль народну!

НЕДОЛЯ АВСТРІЙЦІВ В КАНАДІ.

Я приїхав до Канади поліпшити долю,
А вони мене віддали в Квінставн у неволю.
Я приїхав до Канади, щоб гроший придбати,
Вони-ж мене в Квінставн дали лїси корчувати.
Дай нам, Боже милостивий, се перетерпіти;
Ой, ми тутки нещасливі, в краю жінка, діти.
Гей, Канадо, Канадочко, що ти наробила,
Не одного із женою, з дітьми розлучила!
Ох, Боже мій милостивий, як я тут думаю,
Десять місяців я з краю вістоньки не маю.
В Галичині жінка, діти листа виглядають,
Але тяжкі вороженьки листів не пускають.
Ой там в краю наші братя бють ся з Москалями,
Поля рідні несіяні стелять головами.
Пійшли би ми їм на поміч, не хотять пустити,
Допоможи їм там, Боже, ворога побити,
В Московщину дикі орди московські відперти,
А кацапи цареславні пійдуть в переверти.
Українцї в Галичині Москаля мордують,
Союзники нас тут страшать: з роботи сквітують.
Вже з Карпатів за ріку Сян Москалів загнали,
Союзники нас богато з роботи нагнали.
Наші братя царське війско вже перемагають,
Бо воюють вони сьміло, за житє не дбають.
Тутки тепер в тій Канаді неволя на люди,
Гей ніхто нам не приповість, доки то так буде.
Як Талянцї ще невтрально від війни стояли,
То ще трохи Австріяки тут роботу мали.
Як зрадлива Італія у війну вступила,
То Канада нас до решти з робіт розпустила.
Гей у Римі король сидить тай тим ся турбує,
Що Франц Йосиф 700 тисяч жовнярів рихтує.
Ой у Римі король Віктор думку си думає,
Що він таких Цепелінів як Німець не має.
Від Австрії він хотів би порт Тріест дістати,
Але може Венецію тре' буде віддати.

Т. МАЛАНЮК.

Вест Торонто, дня 1. червня 1915.

ЖЕРТВИ
НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

Прислали дальше:

329. **Н. С. Пітсбурґ, Па.** Зібрано на вічу в справі вільної України дня 9. мая с. р. і призначено на Фонд визволеня України (надіслав п. Ник. Набережний, секретар Укр. Нар. Клюбу „Січ") $30.87

330. **Нюарк, Н. Дж.** Зібрано на вдови і сироти в старім краю на хрестинах у п. Григорія Іваськова дня 29. мая с. р. (надіслав Вп.-Василь Кулїв) $3.00

331. **Дітройт, Міш.** На вічу в справі вільної України дня 31. мая с. р. зібрано на Фонд визволеня України $26.31; кошт пересилки виносить 12 цнт. — Відсилаю до „Свободи" $26.51

За вічевого касіра: Андрій Блащук.

332. **Шікаґо, Ілл.** На вічу в справі вільної України дня 30. мая с. р. зібрано на Фонд визволеня України $68.25; розходи виносили $15.00. — Остало (надіслав [illegible] секретар п. Николай Моранець) $53.25

333. **Бейон, Н. Дж.** Теодор Чайка зібрав від гостий на хрестинах у Филипа Кравчука $3.60

334. **Джерзи Сіти, Н. Дж.** Андрій Фоца і Михайло Петляк зібрали на хрестинах у Дмитра Павлиши на увільненє [illegible] $3.50

335. **Ню Йорк, Н. Й.** Микола Хоміцький жертвував на український дневник у Відни $1.00

336. **Вайт Гейвен, Па.** На український дневник у Відни зложили Іван Ячник і Федір Тимінський по 50 цнт. — Разом $1.00

Сума оголошена в сім числі „Свободи" виносить $122.73.
Оголошено в ч. 64. „Свободи" $6.556.27.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $6.679.00.

ЖЕРТВИ ДЛЯ ГРИНЯ ЦЮНИКА.

19. **Рочестер, Н. Й.** На мітінґу Братства сьв. Йосафата, від. 217 У. Н. Союза, зібрано (надіслав секретар сього відділу п. Николай Мурашко) $2.45

20. **Вонда, Саск., Канада.** Кароль Гнатик $0.50

21. **Камден, Н. Дж.** Яків Гораль 50 цнт.; Ян Скрентовскі 25 цнт. — Разом $0.75

22. **Линдора, Па.** Іван Швед і Василь Старят по $1.00. — Разом $2.00

Сума оголошена в сім числі „Свободи" виносить $5.70.
Оголошено в ч. 61. „Свободи" $48.79.

ЗАГАЛЬНА КВОТА $54.49.

НОВИНКИ.

ГАЛИЦЬКЕ ВОЄННЕ ЗАВЕДЕНЄ КРЕДИТОВЕ.

Розпорядком міністерства скарбу в порозуміню з міністерством судівництва з дня 15. цьвітня с. р., „Вістник Законів Державних" ч. 100., зарядило правительство основанє **Галицького воєнного заведеня кредитового.** Цїлию сего заведеня є: 1) удїлюванє кредиту галицьким кредитовим інституціям (банкам і господарсько-кредитовим стовариш[е]ням). на виплату купонів і на зворот вкладок оцадности — і 2) удїлюванє кредиту рільникам, купцям, промисловцям і ремісникам в Галичині на відновленя і дальше веденє їх господарства, зглядно підприємства. Основний капітал Галицького воєнного заведеня кредитового виносить 25 міліонів корон, з чого правительство дає 23 міліони корон, а галицький краєвий видїл і галицький краєвий банк по одному міліонови корон. Після постанов статута може згаданє заведенє збільшити свій оборотовий капітал в дорозї кредиту до висоти сто міліонів корон. Заряд заведеня буде становити дирекція зложена з трех членів, іменованих міністерством скарбу. Начальний нагляд над згаданим заведенєм спочиває в руках управляючої ради, до якої трох членів іменує міністер скарбу, а двох галицький краєвий видїл; споміж сих пятьох членів іменує міністер скарбу президента і віцепрезидента заведеня. Час триваня сего заведеня є обмежений до двох лїт від дня заключеня мира; відтак має наступити розвязанє і уморенє інтересів заведеня. Осідок заведеня буде покищо у Відни, а з хвилею відзисканя Львова—у Львові. Заведенє має в найблизшім часї увійти в житє.

І В ЯПОНІЇ РОСІЇ НЕ ВЕДЕТЬ СЯ.

Московська газета „Новое Время", яка виходить в Петроґрадї, доносить з міста Токіо, столиці Японії, що там якась — як пише — „злочинна рука" **висадила у воздух фабрику оружя й амуніції, яка доставляла її для Росії.**

Розумієть ся, що то зробила не злочинна рука, а добродійна, бо московський цар меньше яких 100.000 людий убє з противної армії, а також і з його армії меньше людий згине, бо, не маючи амуніції, будуть віддавати ся в полон.

Се також причинить ся до прискореня заключеня мира. Чим Австрійцї і Німцї будуть мати більше амуніції, а Москалї меньше, — тим війна скорше скінчить ся й освободить народи від воєнного нещастя, а Росію від дотепер[і]шної царської неволї і сваволї.

ВАНДРІВКА ГАЛИЦЬКОГО ЗБІГЦЯ.

Дня 19. цьвітня с. р. арештовано в Тріестї 12-лїтного хлопця. Сей хлопець украв одній пани з кошика торбинку з грішми. Прихоплений на крадежи і приведений на поліцію зізнав, що називаєть ся Юзеф Голячек. З дальшого його оповіданя виходить, що його родина була замешкала в Галичині. Історія того хлопця дуже цікава. Знає, що вродив ся в Сеґедині на Угорщині і, що з батьком Юзефом, матерю Марією і сестрою Вандою жив у Ряшеві, де ходив до школи. Підчас московського нападу згорів їх дім в Ряшеві, відтам втїкли пішки, мама вела за руку його малу сестру, а батько двигав на плечах клунок із ратованими річами. В дорозї батько помер, а вкінци хлопець згубив маму і сестру, так що дальшу дорогу вже відбував сам. По довгій блуканинї прийшов до Загребу в Хорватії, котрий йому дуже подобав ся. Пішки добив ся також до Тріесту. Дивно, що його ніхто по дорозї не здержував, мимо того, що не мав зі собою ніяких документів. Хлопець мимо такої блуканини досить гарно убраний, має гарну шапку і чорну блюзу з грубого сукна. На поліції зізнав, що уміє говорити по польськи, по чеськи і по німецьки. Яко малолїтного його задержали на поліції, а потім відішлють його до громади приналежности.

ОБМАНСТВА ПРИ ВІЙСКОВИХ ДОСТАВАХ.

Військовий суд у Відни є занятий карним поступованєм проти многих військових доставників за обманство. В міродатних кругах рішено ужити можливо найострійших средств проти тих елементів, що в теперішних надзвичайних часах бачать лише добру нагоду до безличного використуваня публичних фондів та до збогаченя без скрупулів і без огляду на всї наслїдки, що з того можуть вийти для армії і держави, для житя і здоровля жовнїрів. За обманства ті грозить як за злочин проти військової сили держави кара смерти через повішенє в певних кваліфікованих случаях, а зрештою тяжка вязниця від 10 до 20 лїт. Військовим властям належить ся повна вдячність і признанє за се, коли будуть в тім случаю можливо найстрогійше поступати. Де через обманства доставників загрожене здоровлє жовнїрів в поли та успіх їх жертв, там найострійша кара є оправдана. Обманець в доставах робить ворогови в певних случаях більші услуги ніж шпіон або зрадник. При великих скількостях доставлюваного матеріялу військові власти не можуть сейчас сконтролювати солідности доставника, тому викриті надужитя треба немилосерно карати. За обманства при доставах арештовано між иншими у Відни Адольфа Неврона, торговельника черевиками, що доставляв черевики з паперовими підошвами. Арештовано співвластительку фірми Карль Штер у Відни за те, що фірма побрала задатки за муку до висоти 100.000 корон, а муки не доставила. В Кракові арештовано радного міського Якова Юдкевича за обманчі маніпуляції з військовими доставниками, при чім державний скарб стратив понад 800.000 корон. Краківського дроґериста Ерліха арештовано за обманства при доставі до військових шпиталів.

НІМЦЇ В РОСІЇ.

Після обчислень з 1912. року в Росії жило тодї 1 міліон 800 тисяч Німців, з того 80 тисяч в азійській Росії. В Петроґрадї на кождих 100 Москалів мешкало 3 Німців. Найбільше Німців в Самарській ґубернії, на 100 мешканців аж 84 Німців. 210 тисяч самостійних робітників-Німців працювало при хлїборобстві і при лїсових роботах, 90 тисяч в промислі, 40 тисяч вело ріжне ремесло, а 25 тисяч занимало ся торговлею. Учителїв-Німців було 12.000, аптикарів 5.500, урядників 5.000, а артистів 3.000. Німецьку домову услугу обчисляють на 63 тисячі.

„ВОЄННИЙ ХЛЇБ" В ІТАЛІЇ.

В Італії правительство завело чорний воєнний хлїб. Італійський король видав розпорядженє, щоби і на його дворі подавано лише воєнний хлїб. Як пишуть ґазети, королївські діти приняли ту новість з охотою, а малий королевич Гумберт має їсти воєнний хлїб з більшим смаком ніж давнїйші присмаки з білої муки. На папськім дворі заведено також такий хлїб. Так отже тепер не можна в Римі дістати білого хлїба, лише чорний, воєнний.

НАВІЗ З ОСЕЛЕДЦЇВ.

Німецькі ґазети пишуть, що сегорічна перша ловля оселедців випала знаменито. Але риба за худа і не надаєть ся до сушеня, тому рибаки продають оселедцї рільникам на навіз. Слїдуюча ловля видасть ситійші оселедцї, котрі транспортувати будуть в глуб краю. Тепер якраз треба богато навозу, тому рільники дуже радо купують оселедцї.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

У відповідь на численні запити членів до Гол. Уряду Укр. Нар. Союза отсим подає ся до відома всїм урядникам і членам Укр. Нар. Союза, що нові грамоти Укр. Нар. Союза є на укінченю і сейчас по одобреню їх стейтовими комісарями асекураційних департаментів вишлеть ся їх всїм членам Укр. Нар. Союза на адресу місцевих секретарів.

Заки грамоти зістануть висланї, нехай члени будуть спокійні і нічого не обавляють ся. Спізненє висланя грамот не наступило з причини Головного Уряду У. Н. Союза.

Обовязком кождого місцевого секретаря є зібрати від членів старі грамоти і прислати їх до головної канцелярії Укр. Нар. Союза на адресу: Ukrainian National Association, Box 76, Jersey City, N. J.

Котрий член не віддасть старої грамоти, не отримає нової. Члени, котрі вже прислали свої грамоти чи то з „лїнами" чи зі зміною посмертного, отримають вкоротці нові грамоти.

Нові відзнаки вже готові і коштують по 75 цнт. за штуку. Відзнаки є гарні і добре викінчені. Хто з членів хоче собі купити нову відзнаку, мусить зголосити ся до місцевого секретаря свого відділу, а сей замовить її у головній канцелярії Укр. Нар. Союза. Належитість за відзнаки треба присилати не зі замовленями, але аж по одержаню рахунку. Котрий член хоче носити стару відзнаку, не потребує нової купувати. Стара відзнака є зовсїм добра для старих членів і не перешкаджає їх членству в орґанізації.

Нові печатки для місцевих відділів є на укінченю і вкоротцї буде висилати ся їх тим відділам, котрі поплатили за нову печатку. Нова печатка є металева, до тисненя без фарби, а не як стара — ґумова з фарбою. Нова печатка дуже гарно викінчена і виглядає як образець печатки в статуті У. Н. Союза. Нова печатка коштує з пересилкою $3.50.

Котрі відділи хотять мати нову печатку Укр. Нар. Союза, мають про се повідомити Головний Уряд У. Н. Союза через свого секретаря. Відділ, котрий хоче уживати старої печатки, не потребує купувати нової. Замовленя на нові печатки треба присилати скоро. Кожда печатка має число свого відділу, а се забирає доволї часу при її виладженю.

Рівнож пригадуєть ся тим відділам, котрі ще своїх старих чартерів не прислали до Головного Уряду Укр. Нар. Союза, щоби се чимскорше зробили, бо в противнім разї не отримають нового чартеру Укр. Нар. Союза.

Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 26. мая 1915.

За Головний Уряд У. Н. Союза:
Мих. Угорчак, г. рек. секр. У. Н. С.

НОВІСТЬ НА АМЕРИКАНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Накладом Видавництва „Свободи" появила ся тепер книжка, яка викличе певно велике вдоволенє серед усіх наших земляків на американській земли.

Ся книжка — се „ПОВНА ЗБІРКА ВЕСЕЛИХ ВІРШІВ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО", так улюбленого поета серед цїлого загалу нашого народа, що за його творами, як то кажуть, люди розщибають ся.

Звертаємо увагу, ще такої повної збірки, виданої окремо, як ся, що власне тепер появила ся з друку, ще не було не то в Америці, але і в старім краю. Длятого се є новість для всіх Українців.

Нема сумніву, що тепер кождий Українець, що нераз радий був десь роздобути ті вічно сьвіжі перли Руданського, скористає з нагоди і набуде собі одну збірку на власність, яка буде йому на все нерозлучним товаришем та буде давати розраду і потїху.

Згадана збірка веселих віршів з портретом С. Руданського обіймає 282 сторони, на яких містить ся 215 віршів, котрі ділять ся на такі розділи: 1) Преслівля 2) приказки про мужиків і козаків; 3) приказки на попів та ксьондзів: 4) приказки про Ляхів і панів; 5) приказки про Москалів і урядників; 6) приказки про Німців; 7) приказки про жидів; 8) приказки про циганів і 9) приказки про звірів (байки). Крім того в книжці є житєпись С. Руданського та при кінци замітки і поясненя до віршів.

Книжка у гарній окладинці коштує вже з почтою всего 55 центів. Хто пришле до Адміністрації „Свободи" 55 центів, зараз дістане відвортною почтою книжку.

Тож спішіть ся і замовляйте. Сумувати не треба ніколи, ані в сумні ані в веселі часи, бо веселість — то половина здоровля.

Памятайте, що наш славний поет Іван Котляревський кликав:

Нехай злії одні плачуть,
Бо не добре замишляють!

І купуйте збірку веселих віршів Степана Руданського.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Уряд „Товариства Українських Соколів", від. 170, подає до відома всім своїм членам, що звичайний місячний мітінґ відбуде ся сеї суботи, т. є. дня 12. червня 1915 точно о годинї 8-мій вечером в галї „Народного Дому" під числом 72 Моріс стріт, в Джерзи Сіти, Н. Дж. На тім мітінґу мусить кождий член явити ся, бо є дуже важні справи до полагодженя, а також мусить принести з собою свою грамоту в цїли відміненя на нову. Члени позамісцеві зволять свої грамоти в як найскоршім часї прислати почтою на руки секретаря тов. Ілька Осадціва, 225 Баров Ст., Джерзи Сіти, Н. Дж. Також ті члени, що мають обезпечені діти в Укр. Нар. Союзї, мусять принести і діточі грамоти, котрі також мусять бути вимінені на нові. — А. Шостак, предс.; Вол. Мартинець, секр. рек.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. сьв. О. Николая, від. 4, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбуде ся в неділю дня 13. червня с. р. о годинї 3-ій пополудни в гали Народного Дому під ч. 72 Моріс Стр. Всі члени мають явити ся точно о назначеній годинї. Рівночасно просить ся, аби кождий член приніс на сей мітінґ свою грамоту як також діточу, а позамісцеві члени зволять прислати почтою на руки секретаря. Причина є та, що старі грамоти мусять бути вимінені на нові. Члени, котрі не заплатять своїх вкладок за один місяць, зістануть суспендовані з Братства і У. Н. Союза. — Й. Крайник, предс.; С. Глива, кас.; М. Смакула, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. Отсим повідомляємо, що місячний мітінґ тов. „Зап. Січ", від. 67, відбудеся в неділю дня 13. червня с. р. о годинї 6-тій вечером в гали І. Перуна, 109 Джерзи Стр. Обовязком кождого члена явитись на мітінґу, бо будемо мати богато справ до обговореня. Котрі члени не являть ся, будуть вичеркнені з товариства. Рівнож по мітінґу відбудесь отворенє читальнї ім. Тараса Шевченка. Родимцї! Просимо Вас, прибудьте численно і впишіть ся в члени читальнї. Пора вже нам збудитись з віковго сну. Не будьте недбалі. Берім собі примір з инших культурних народів. Згуртуймось в одну громаду, просьвіщаймось і йдім вперед. Покиньмо роздори і взаїмне ворогованє, коли хочемо стати на рівнї з другими народами. Намятаймо на клич: „В єдности сила". — За Виділ: Секретар.

БРУКЛИН, Н. Й. Подаєсь до відома, що на піврічнім мітінґу Бр. Пресьв. Тройцї, відділ 203, вибрано Володимира Яськевича секретарем тогож Братства. В справах урядових мають члени звертатись на адресу: Володимир Яськевич, 83 North 7 Street, Brooklyn, N. Y. — І. Балко А., предс.; В. Яськевич, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. сьв. Володимира, від. 126, подає до відома своїм членам, що піврічний мітінґ відбуде ся дня 27. червня с. р. Всі довгуючі члени мають сплатити свої дотеперішні залеглости. Невявивщий ся член заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. — Н. Піцель, предс.; І. Ткач, секр.; А. Ковальчук, скарбник.

ВЕСТ ЕНД ПІТСБУРҐ, ПА. Бр. Покрова Пресьв. Богородицї, від. 258, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбуде ся дня 13. червня о годинї 2-гій пополудни. Кождий член мусить безуслівно явити ся, бо є дуже важні справи до полагодженя. Довгуючі члени мусять вирівнати свій довг, бо в противнім разї зістануть виключені з У. Н. Союза. — П. Кляса, предс.; М. Троян, кас.; А. Диркач секр.

ГАРВЕЙ, ІЛЛ. Подає ся до відома, що піврічний мітінґ відбуде ся дня 13. липня. Просить ся всіх членів, щоби зійшли ся на той мітінґ, бо маємо важні справозданя. Всім Русинам, котрі хотять вступити до У. Н. Союза, вступ до братства дарований. Користайте з нагоди. — С. Завадівський, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Бр. сьв. О. Николая, від. 104, взиває всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, щоби явили ся на мітінґ дня 13. червня с. р. в дуже важній справі. Невявивший ся член заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. Довгуючі члени мають вирівнати всі свої залеглости, бо инакше зістануть виключені з Братства і з У. Н. Союза. — К. Шкурат, секр.

БОРНСАЙД, ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. сьв. Петра і Павла, від. 165, повідомляє членів, що піврічний мітінґ відбуде ся дня 13. червня в неділю о годинї 2-гій пополудни. Кождий член має явити ся, бо будуть дуже важні справи і предложенє стану каси з пів року. Кождий член, належачий до нашого 165. відділу, має принести свою стару гармоту. На тім річнім мітінґу буде приниматн ся нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Котрий член не явить ся, підлягає карі $1.00, а урядник $1.50. — С. Коцоловський, секр.

ДЕРРИ, ПА. Бр. сьв. Івана Хрестителя, від. 113, взиває і наказує своїх місцевих і позамісцевих членів, щоби ходили точно на мітінґи і платили правильно всї свої належности. Котрий член не вирівнає свого довгу до кінця сего місяця, зістане виключений з Братства і з У. Н. Союза. — А. Королевят, предс.; Ат. Курчак, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. Пресьв. Богородицї, від. 259, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що дня 20. червня б. р. о годині 2-гій пополудни відбуде ся піврічний мітінґ в Девіс Сквер Парку при 44-тій Паулина улици. Кождий член повинен явити ся на мітінґ, бо є важні справи до полагодженя. Контрольна комісія здасть своє справозданє касове з пів року. Буде принимати ся нових членів до Братства без вступного, а до Союза після статута. Обовязком кождого члена припровадити хоч одного нового члена до У. Н. Союза і до Братства. Союзовцї! Не давайтесь дурити та натягати всяким непокликаним опікунам, а тримайте ся кріпко своєї орґанізації та притягайте в її ряди нових членів, бо в тій орґанізації є Ваша будучність. Котрі члени є довжні до Братства, нехай посплачують всї свої залеглости. Неявивший ся член заплатить кару 25 цнт., а урядник 50 цнт. — Т. Яремцьо, предс.; Д. Гнатьо, секр.

РОДИМЦЇ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКР. НАР. СОЮЗА.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧИТАЮТЬ ОГОЛОШЕНЯ.

За всї оголошення (адвертайзменти), поміщені в „Свободі", редакція не відповідає. Хто замовляє щонебудь з поміщуваних оголошень, нехай звертаєть ся просто на адресу тої фірми, яка оголошує ся; в „Свободі" належить замовляти лише те, що „Свобода" оголошує від себе. На се треба добре уважати.

Звертаєсь увагу Вп. читачів нашої часописи, що, коли вони висилають замовленя до фірм оголошуючих ся в нашій часописи, роблять се на власне ризико і редакція за се відвічати не може.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошення поміщені в сїй рубрицї платить ся по 1 і пів цента за кожде слово за одноразове поміщенє, а за дальші поміщення по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщенє. — Оголошень женитьби не приймаєсь.)

ВИКАЗ

убитих, ранених, полонених і пропавших Українців у теперішній війні.

—o—

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (єґри)
у. = улани
д. = драґони
а. = артилєрія (полева)
а. кн. = артилєрія кінна
а. гір. = артилєрія гірська
а. кр. = артилєрія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пн. = пionіри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
сн = санітети
л. = ляндвер (піх. кравної оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилєрія ляндвери
г. л. = гавбиці ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), баталіон або дивізію.

—o—

(Дальше).

Листа утрат ч. 126
видана 15. лютого 1915.

ПОЛОНЕНІ:

Соколовський Бартко, 95 п. (в Росії)
Солецький Панько, 77 п.
Солецький Теодор, 77 п.
Соломчак Теодор, 77 п.
Солотвинський Йосиф, 9 п.
Сольський Никола, 77 п.
Сорока Андрій, 77 п.
Сорока Григорій, 77 п.
Сорока Петро, 77 п.
Сороколіт Василь, 77 п.
Сорочинець Михайло, 9 п.
Сова Йосиф, 77 п.
Совяк, 77 п., 5 комп.
Соланський Михайло, 77 п.
Співак Іван, 77 п.
Стахів Іван, 95 п. (в Росії)
Стахняк Петро, 77 п.
Старушкевич Віктор, 77 п.
Стасик Йосиф, 77 п.
Стасів Василь, 9 п.
Стастик Іван, 77 п.
Стащишин Михайло, 77 п.
Стешкевич Іван, 7 у.
Сташко Стефан, 77 п.
Статкович Станислав, 7 у.
Став Евген, 77 п.
Стебельський Кость, 77 п.
Стецкевич Іван, 77 п.
Стецула Василь, 77 п.
Стефанюк Пилип, 95 п. (в Росії)
Стефанишин Никола, 9 п.
Стефурак Іван, 9 п.
Стельмах Франко, 95 п. (в Росії)
Стельмах Гнат, 7 у.
Стельмахович Стефан, 77 п.
Степанчак Дмитро, 77 п.
Степер Дмитро, 77 п.
Столярчик Стефан, 77 п.
Стрільбицький, 77 п., 10 комп.
Строган Дмитро, 77 п.
Стронський Іван, 77 п.
Стронський Володислав, 77 п.
Стрючок Михайло, 77 п.
Стимар Іван, 77 п.
Сухецький Іван, 95 п. (в Росії)
Суховерський Матвій, 9 п.
Сурман Іван, 77 п.
Сурочиц Іван, 77 п.
Сушків Панько, 77 п.
Сидорак Ілько, 77 п.
Сидорович Андрій, 77 п.
Сирватка Панько, 77 п.
Сищук Михайло, 95 п. (в Росії)
Ситник Іван, 95 п. (в Росії)
Сивин Никола, 77 п.
Табачинський Никола, 77 п.
Тадла Михайло, 77 п.
Таньчук Іван, 77 п.
Теклюк Петро, 95 п. (в Росії)
Тельвак Василь, 77 п.
Тельвак Григорій, 77 п.
Терлецький Іван, 77 п.
Терлецький Максим, 77 п.
Терлецький Михайло, 77 п.
Терлецький Стефан, 77 п.
Токарчик Никола, 77 п.
Томчишин Іван, 77 п.
Томяк Михайло, 77 п.
Томник Іван, 77 п.
Топольницький Василь, 77 п.
Торський Андрій, 77 п.
Товарницький Дмитро, 77 п.
Товарницький Петро, 77 п.
Тремблюк Василь, 95 п. (в Росії)
Трешко, 77 п., 5 комп.
Трух Василь, 9 п.
Трухан Гаврило, 77 п.
Тритяк Михайло, 77 п.
Турчинович Петро, 77 п.
Турецький Іван, 95 п. (в Росії)
Тихий Антін, 7 у.
Тимків Петро, 77 п.
Тимошів Василь, 95 п. (в Росії)
Тимик Стефан, 77 п.
Тисовський Никола, 77 п.
Українець Стефан, 95 п. (в Росії)
Уруський Михайло, 77 п.
Урічко Іван, 77 п.
Фарат Андрій, 77 п.
Фаревич, 77 п., 5 комп.
Фастяк Іван, 77 п.
Фатюк Олекса, 7 у.
Феціяк Василь, 77 п.
Федак Дмитро, 77 п.
Федак Іван, 77 п.
Федорак Максим, 9 п.
Федорчук Григорій, 95 п. (в Росії)
Федунів Дмитро, 9 п.
Федунів Йосиф, 9 п.
Федус Яцко, 77 п.
Федичак Семен, 77 п.
Фединяк Іван, 77 п.
Федишин Петро, 9 п.
Ференц Климко, 77 п.
Фещин Іван, 77 п.
Фіґура Йосиф, 77 п.
Фіґура Михайло, 77 п., 2 комп.
Фіґура Михайло, 77 п., 7 комп.
Фірман Ілько, 77 п.
Флюнт Григорій, 77 п.
Форт Пилип, 77 п.
Фреів Іван, 9 п.
Фридлевич Іван, 77 п.
Фриц Володислав, 77 п.
Фриштак Станислав, 77 п.
Хабаль Андрій, 77 п.
Ханас Григорій, 77 п.
Хамич Гринь, 77 п.
Харкавців Борис, 77 п.
Харуз Андрій, 77 п.
Хінчак Олекса, 77 п.
Хліщик Антін, 77 п.
Холоднюк Теодозій, 95 п. (в Росії)
Хомин Тарас, 77 п.
Хоптій Михайло, 2 д. (в Росії)
Хорт Михайло, 77 п.
Хованчак Іван, 77 п.
Хромич Іван, 77 п., 12 комп.
Хромич Іван, 77 п., 3 комп.
Хухта Войтко, 77 п.
Цап Іван, 7 у.
Цап Кароль, 77 п.
Цап Семен, 7 у.
Цап Стефан, 77 п.
Цебрик Іван, 77 п.
Целюх Михайло, 77 п.
Цюник Василь, 77 п.
Цюник Петро, 77 п.
Цюпа Теодор, 77 п.
Цюрко Михайло, 77 п.
Цвилик Василь, 9 п.
Цибульський Григорій, 95 п. (в Росії)
Цигиляк Ілько, 77 п.
Циковський Іван, 77 п.
Чайка Гринь, 9 п.
Чайковський Йосиф, 77 п.
Чайковський Никола, 77 п.
Чапля Василь, 77 п.
Чарнецький Гринь, 7 у.
Чеховський Йосиф, 9 п.
Чоловин Іван, 77 п.
Чолій Антін, 9 п.
Чорненький Дмитро, 95 п. (в Росії)
Чуба Іван, 77 п.
Чубак Михайло, 95 п. (в Росії)
Чучук Михайло, 95 п. (в Росії)
Чудийович Лукіян, 9 п.
Чулупин Назар, 77 п.
Чип Іван, 77 п.
Чижович Павло, 77 п.
Шеремета Іван, 77 п.
Шмотолоха Никола, 77 п.
Шовінський Йосиф, 77 п.
Шпортак Михайло, 95 п. (в Росії)
Шрамяк Йосиф, 77 п.
Шрамко Григорій, 77 п.
Штереб Павло, 77 п.
Штокайло Никола, 77 п.
Штокало Василь, 77 п.
Штира Антін, 95 п. (в Росії)
Шуберт Петро, 77 п.
Шух Франко, 77 п.
Шуфан Антін, 77 п.
Шумей Василь, 9 п.
Шуманський Іван, 77 п.
Шустак Яків, 95 п. (в Росії)
Швабович Кароль, 77 п.
Швадчак Іван, 77 п.
Швайчук Григорій, 95 п. (в Росії)
Швець Олекса, 95 п. (в Росії)
Шимчак Никола, 77 п.
Шипетяк Василь, 77 п.
Щербяк Іван, 31 а.
Щудла Теодор, 77 п.
Щудло Іван, 77 п.
Юрчишин Дмитро, 77 п.
Юрків Стефан, 9 п.
Юзків Василь, 95 п. (в Росії)
Юзвяк Андрій 77 п.
Яблонський Михайло, 80 п.
Яцімірський Іван, 77 п.
Яців Олекса, 77 п.
Яцків Іван, 77 п.
Яцуляк Василь, 77 п.
Яцущко Василь, 77 п.
Яцик Іван, 9 п.
Яцишин Пилип, 77 п.
Ядзяк Гринь, 77 п.
Яґельський Антін, 77 п.
Якчник Павло, 77 п.
Яким Семен, 77 п.
Яким Стефан, 77 п.
Якимів Михайло, 77 п.
Якменів Григорій, 9 п.
Яковина Іван, 9 п.
Яницький Іван, 95 п., ран. (в Росії)
Янисів Станислав, 77 п.
Янковський Юрко, 95 п. (в Росії)
Янковський Михайло, 30 стр.
Ярема Дмитро, 95 п. (в Росії)
Ярош Павло, 77 п.
Яртимець Іван, 77 п.
Ясінчук Петро, 95 п. (в Росії)
Ясінський Іван, 77 п.
Ясінський Олекса, 77 п.
Ястрембський Никола, 77 п.
Яворський Романович Василь, 77 п.
Яворський Дмитро, 77 п.
Яворський Яків, 77 п.
Яворський Йосиф, 95 п. (в Росії)
Яворський Михайло, 77 п., 3 комп.
Яворський Михайло, 77 п., 10 комп.
Яворський Стефан, 77 п.
Яворський Фаєвич Теодор, 77 п.

Листа утрат ч. 127
видана 16. лютого 1915.

УБИТІ:

Антощак Іван, 34 з. о. (18. XI, 14)
Борецький Андрій, 34 з. о. (20. XII, 1914)
Вандич Людвик, 34 з. о. (19. XI, 1914)
Вилчинський Йосиф, 34 з. о. (30. XI, 1914)
Гатала Петро, 34 з. о. (30. XI, 14)
Гейко Павло, цивільний фірман (помер 28. XII, 1914 і похоронений в Грибові)
Ґураль Дмитро, 34 з. о. (28. XI, 1914)
Карабін Юрко, 34 з. о. (30. XI, 14)
Костецький Андрій, 34 з. о. (30. XI, 1914)
Маковецький Пилип, 34 з. о. (1. XII, 1914)
Мостовий Іван (полк не поданий)
Ощанський Андрій, 34 з. о. (30. XI, 1914)
Пирожинський Михайло, 34 з. о. (30. XI, 1914)
Стахів Станислав, 34 з. о. (30. XI, 1914)
Табачник (Сподар) Іван, 34 з. о. (30. XI, 1914)
Трибоба Семен, 34 з. о. (30. XI, 1914)
Шпирка Антін, 34 з. о. (17. XI, 14)

РАНЕНІ:

Базиляк Йосиф, 34 з. о.
Базилевич Іван, 34 з. о.
Беш Теодр, 34 з. о.
Боґуцький Маріян, 34 з. о.
Возьний Григорій, 34 з. о.
Галушка Йосиф, 34 з. о.
Ганас Яків, 34 з. о.
Гаргала Іван, 34 з. о.
Ґерман Іван, 4 у. л.
Глинчак Григорій, 34 л. (у шпитали в Перемишли)
Гнатюк Гілярко, 31 л.
Голодівський Теодор, 34 з. о.
Гредиль Андрій, 34 з. о.
Гринчишин Ілько, 10 л.
Ґавдинович Михайло, 34 з. о.
Данейка Михайло, 34 з. о.
Демкович Дмитро, 10 пн.
Дідух Іван, 34 з. о.
Домаґальський Михайло, 34 з. о.
Іляш Іван, 5 стр.
Івашко Федько, 34 з. о.
Кабан Никола, 34 з. о.
Канафоцький Іван, 34 з. о.
Капуста Павло, 6 у.
Кардасінський Никола, 34 з. о.
Клюфас Гнат, 34 з. о.
Корецький Теоодр, 34 з. о.
Корпесьо Михайло, 34 з. о.
Круба Ілько, 34 з. о.
Круба Ілько, 34 з. о.
Круба Іван, 34 з. о.
Крупа Іван, 34 з. о.
Кухар Іван, 34 з. о. (у шпитали в Перемишли)
Лаврин Іван, 34 з. о.
Лехович Лавро, 34 з. о.
Луковський Людвик, 10 л.
Мацело Григорій, 34 з. о.
Мадей Маріян, 34 з. о.
Макаровський Олекса, 10 л.
Мельник Василь, 1 д.
Москаль Михайло, 34 з. о.
Мудрий Василь, 34 з. о.
Мислевич Василь, 34 з. о.
Нановський Никола, 34 з. о.
Новак Лука, 34 з. о.
Охримович Іван, 10 л.
Онущак Петро, 34 з. о.
Паньчишин Стефан, 34 з. о.
Павловський Михайло, 34 з. о. (у шпитали в Перемишли)
Попович Стефан, 34 з. о.
Романець Дмитро, 34 з. о.
Рудий Михайло, 34 з. о.
Саламаха Михайло, 34 з. о.
Савка Михайло, 34 з. о.
Соболевський Іван, 34 з. о.
Сороколіт Іван, 34 з. о.
Старак Петро, 34 з. о.
Стецишин Олекса, 34 з. о.
Стоцький Іван, 34 з. о.
Українець Василь, 10 л.
Фельштинський Антін, 34 з. о.
Фещин Петро, 34 з. о.
Ходинський Михайло, 34 з. о.
Чайковський Михайло, 34 з. о.
Чорний Григорій, 34 з. о.
Швець Григорій, 34 з. о.

ПОЛОНЕНІ:

Балух Никола, 10 п. (в Росії)
Бараняк Никола, 11 у. (в Росії)
Белюх Василь, 45 п. (в Росії)
Білий Семен, д., ран. (в Росії)
Бойчук Юрко, інф. (в Росії)
Ватвіяс Яків, 11 у. (в Росії)
Велиґродський Іван, у. (в Росії)
Волошин Михайло, 90 п. (в Росії)
Воснечка Роман, інф. (в Росії)
Визнович Михайло, 45 п. (в Росії)
Вишньовський Михайло, 45 п., ран. (в Росії)
Гадик Теодр, 45 п. (в Сербії)
Ґайдук Стефан, 33 з. о. (в Росії)
Гарасимчук Мих., 30 л. (в Росії)
Ґузик Йосиф, 45 п. (в Росії)
Данчак Войтко, 45 п., ран. (в Росії)
Дідик Петро, 11 у. (в Росії)
Домарадський Стефан, 90 п. (в Росії)
Зелізник Пилипів Іван, 33 з. о. (в Росії)
Іґнатюк Михайло, тр. (в Росії)
Качмар Іван, 10 п. (в Росії)
Карпа Антін, 10 п., ран. (у шпитали в Сербії)
Кавка Яць, 33 з. о. (в Росії)
Касай Іван, інф., ран. (у шпитали в Росії)
Клюк Йосиф, полк не поданий (в Росії)
Коцаба Йосиф, 45 п. (в Росії)
Кочубяк Іван, полк не поданий (в Росії)
Колуба Василь, 45 п., ран. (у шпитали в Росії)
Котанський Стефан, 31 л.
Коваль Гнат, 4 стр. (в Росії)
Козак Антін, 3 тяр. стр.
Козарович Петро, 77 п. (у шпитали в Сербії)
Кривецький Петро, 33 з. о. (в Росії)
Кудла Семен, 10 п., ран. (у шпитали в Сербії)
Кульчицький Зиґайло Іван, 77 п., ран. (у шпитали в Сербії)
Кутковський Олекса, резервіст приділений до жандармерії, ран. (в Росії)
Киселиця Петро, 11 у. (в Росії)
Ленько Іван, 4 стр., ран. (в Росії)
Лятовець Петро, ґефр. (в Росії)
Лопушинський Дмитро, 90 п. ран. (у шпитали в Росії)
Лозик Андрій, 45 п. (в Росії)
Лукович Никола, ран. (в Росії)
Маланчук Теодор, 90 п. (в Росії)
Мазгай Михайло, інф. (в Росії)
Москаль Іван, 10 п., ран. (в Росії)
Мотра Іван, інф. (в Росії)
Мриґлуд Михайло, ж. (в Росії)
Минів Никола, 11 у. (в Росії)
Новак Павло, 98 п.
Палькуш Тома, інф. (в Росії)
Павловський Олекса, 34 з. о. (у шпитали в Перемишли)
Прусак Василь, 45 п., ран. (в Росії)
Рібий Стефан, 10 а. гір. (в Росії)
Рихлінський Іван, 34 з. о.
Сачавський Олекса, 33 з. о.
Савчак Михайло, 11 у. (в Росії)
Скибіцький Михайло, 90 п. (в Росії)
Собко Андрій, 33 з. о. (в Росії)
Старявський Михайло, 45 п., ран. (у шпитали в Росії)
Старецький Теодор, 45 п. (в Росії)
Степанко Іван, інф. (в Росії)
Трехинчук Михайло, ж. (в Росії)
Тиляр Павло, 33 з. о. (в Росії)
Ухнят Зенон, 90 п. (в Росії)
Франковський Йосиф, 90 п. (у шпитали в Росії)
Цапецький Володислав, 10 п. (в Сербії)
Шаба Іван, ґефр. (в Росії)
Шафран Іван, 10 а. гір. (в Росії)
Яремій Никола, 90 п., ран. (в Росії)

ДОПОВНЕНЯ І ПОПРАВКИ
оголошені в лісті ч. 127.

До лісти страт ч. 23:

Беца Андрій, 45 п., ранений і полонений (замісць убитий), в Росії.

До лісти страт ч. 30:

Скальський Іван, 10 п., ранений і полонений (замісць ранений), в Росії
Хробак Франко, 10 п., ранений і полонений (замісць ранений), в Росії.

До лісти страт ч. 35:

Крупа Кость, 90 п., полонений (замісць убитий), у шпитали в Росії.

До лісти страт ч. 82:

Рохман Никола, 93 п., ранений і полонений (у шпитали в Росії).

Листа утрат ч. 128
видана 17. лютого 1915.

УБИТІ:

Барбер Василь, 1 з. о. (груд. 14)
Басиляк Стефан, 58 п. (26. XII, 1914)
Войвичук Олекса, 1 з. о. (1—31. XII, 1914)
Ворейскевич Никола, 7 л. (21—30. XI, 1914)
Винарський Григорій, 7 л. (1—15. XII, 1914)
Галус Василь, 1 з. о. (1—31. XII, 1914)
Гриньків Стефан, 8 у.
Дивнич Петро, 8 у.
Захарук Дмитро, 8 у.
Бачмар Семен, 30 п. (25. XII, 14)
Киселевич Франко, 30 п. (21. I, 1915)
Лешків Юрко, 8 у.
Манойла Олекса, 1 з. о. (1—30. XII, 1914)
Мельничук Теодор, 8 у.
Миколайко Франко, 30 п. (4. I, 1915)
Модрюк Никола, 7 л. (пад. 1914)
Морган Дмитро, 1 з. о. (1—30. XII, 1914)
Мурій Йосиф, 7 л. (27—31. X, 14)
Мик Валентин, 30 п. (2. I, 1915)
Поляк Ілія, 1 з. о. (1—31. XII, 14)
Пришляк Йосиф, 30 п. (25. XII, 1914)
Публика Дмитро, 1 з. о. (1—31. XII, 1914)
Рак Теодор, 1 з. о. (1—31. XII, 14)
Сливинський Василь, 8 у.
Стрільчук Петро, 1 з. о. (1—31. XII, 1914)
Стримбіцький Григорій, 8 у.
Синкулець Серафин, 1 з. о. (1—31. XII, 1914)
Чарнецький Іван, 30 п. (4. I, 15)
Чоботар Ілія, 1 з. о. (1—31. XII, 1914)

(Дальше буде).

ХТО ПРИШЛЕ ЦІЛОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА ЧАСОПИСЬ „СВОБОДУ" (ЗІ СТЕЙТІВ $2.00 А З КАНАДИ $3.00)

ДІСТАНЕ ДАРОМ ВЕЛИКИЙ КАЛЄНДАР УКР. НАР. СОЮЗА ЗА ДОПЛАТОЮ 15 ЦЕНТІВ НА КОШТА ПЕРЕСИЛКИ І ЕКСПЕДИЦІЇ.

Буде се дуже красний і цінний дарунок для кождого письменного Українця і кождої письменної Українки, бо такого календаря як сьогорічний ще не було на американській Руси. **Визначаєть ся він незвичайним богацтвом і ріжнородностию матеріялу,** який розміщено на 256 сторонах друку великої вісімки.

Крім того календар У. Н. Союза **є дуже богато прикрашений ілюстраціями.** Всі ті ілюстрації — **дуже красні, цілком нові і ще незнані.** Всіх ілюстрацій в календари є 110 (сто десять). Більше ніж четверта часть їх — се ілюстрації з теперішної війни, самі найкрасші і найцікавійші; між ними також з Галичини.

Ся книжка не стратить ніколи на своїй вартости, з винятком части календарської, яка містить ся всего на кількох сторінках. Прочий матеріал є того рода, що все буде мати свою вартість і заступить Вам книжки з усякими информаціями про відносини, житє, закони, припиcи, порядки і т. д. у Злучених Державах і в Канаді; книжки з робітничого житя у Злучених Державах; про війну, про воєнні справи і сьвітові події; гумористичні оповіданя, жарти, вірші і т. д.

Хто вже має календар У. Н. Союза може дістати замісць календаря даром яко премію до цілорічної передплати

7 ЛІСТ СТРАТ РАНЕНИХ І УБИТИХ УКРАЇНСЬКИХ ЖОВНІРІВ ПІДЧАС ТЕПЕРІШНОЇ ВІЙНИ.

В тих лістах доси оголошено около 21.000 імен.

На кошта пересилки і експедиції належить прислати таксамо 15 центів.

Хто пришле **ПІВРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ,** а хотів би дістати сей **календар** або **сі лісти страт,** мусить долучити 30 центів.

Тому користайте з сеї нагоди і присилайте передплату на адресу:

SVOBODA, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

РОДИМЦІ! ПРИ ВСІХ НАГОДАХ ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

ЦІННИК КНИЖОК, які можна дістати в друкарні „Свободи":

Абу Касимові капці. — Арабська казка. Написав Іван Франко. — Ціна 30 цт.
Американський гимн „Май Контри" під нотами в українськім перекладі. — Ціна .... 10 цнт.
Американець, веселий образ з житя народу зі співами, в трох діях. — Ціна .... 15 цнт.
Америка. — Збірка віршів: Зміст: Америка. Важкі думи. Галицьким панам у альбом. До сестри. Публика. Се що такого є? В Пенсильванії. Два образки. Одна лиш калина. Я хочу до дому. Купить мазл. Прощане з краєм. Слава Пророка. Поет і Муза. Будучність руського робітника. Вітер по поли. Ой в мене квіточки цвили. — Ціна 15 цнт.
Американські трости. — Ковбок. (Казка.) — Емігранти. — Дні нашої слави й недолі. — Ціна .... 15 цнт.
Амазонка. — Займаюче оповіданє з часів боїв між Европейцями в Індіанами в півн. Америці. — Ціна 20 цнт.
Байки-небилиці. — Ціна .... 10 цнт.
Букварь для дітий першого року науки. — Ціна враз з пересилкою 30 цнт.
Блудний син. Образ з житя виселенців в Америці у 4 актах зі співами. — Ціна .... 25 цнт.
Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). — Цісьмо (6 ілюстрацій). — Флашка горівки. — Не в добрий час (4 ілюстрації). — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
Вічевий співаник. — Ціна .... 5 цнт.
Вертеп. Сценічна картинка для колядників, що ходять по хатах в часі Різдвяних Сьвят. — Ціна ...... 5 цнт.
В неволі темноти. — Комедія з житя русько-американського народа в 3 актах. — Ціна .... 25 цнт.
Весела книжочка з 17 образками. — Гумористично-сатиричний збірник для сумних людий. — Містить в собі богато сьмішних віршів, дотепів і оповідань. — Ціна .... 35 цнт.
В старім і новім краю. — Образ з сучасного житя в 4-ох відслонах. Дуже весела штука для аматорських театрів. — При кінци сеї книжки находить ся сьмішне оповіданя „Стадник". — Ціна .... 25 цнт.
Вода в природі. — Умірковяний та щирий. (В. Винниченко). — Заграй. — Останки „Фортуни". — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 20 цнт.
Гадка смерти. — Ціна .... 5 цнт.
Гостина сьв. Николая, драматична гра для дітий. — Ціна .... 10 цнт.
Галицькі анекдоти. (Гумор. оповіданя) — Ціна .... 10 цнт.
Ґеновефа. — Ціна .... 30 цнт.
Дещо про звірята, рослини, камінє і скали. — В сій книжці находить ся около 200 цікавих образків звірят, птахів і риб з докладним описом, де вони жиють. — Ціна .... 20 цнт.
Дещо про права і суди в Злуч. Державах, а особливо в стейті Пенсильвенії — Ціна .... 10 цнт.
Дорога до сьвідомости: Капітал і праця — Ціна .... 10 цнт.
Дорога до сьвідомости: Борба класів і для чого робітники організують ся. — Ціна .... 10 цнт.
Два брати, з байок Братів Ґріммів. — Ціна .... 15 цнт.
Еміґрант. — Дуже веселі пригоди з житя еміґранта. — Ціна .... 15 цнт.
I. Жовнір. — II. Оферма, Новеля з війського житя. — Ціна .... 10 цнт.
Житє Ісуса Христа $1.25
Житє і твори Івана Франка. — Ціна 10 цт.
Житє, заробки, орґанізації і т. п. в Злуч. Державах. — Дуже цікава розправа про відносини праці і житя в Америці. — Ціна .... 15 цнт.
Журавлі. — Зміст: Журавлі (вірш). Закутник (оповіданє). Новітні гайдамаки (вірш). Пісні про Канаду. Пайдот Бют, оповіданє про судьбу молодого робітника-еміґранта. Звідки бере земля тепло. — Ціна .... 15 цнт.
Жіночий язик, індіянська казка. **Невдалий лнич,** оповіданє. — Ціна 15 цнт.
Жінка і її значінє в суспільнім житю. — Сільський хірург (3 ілюстрації). — Смерть отамановая. — Дурень. Дні нашої слави і недолі. — Ціна 15 цнт.
Жителі Марса. — Ціна ...... 10 цнт.
З кого ся насьміхають, з того люди бувають. — **Посол Петришин.** — **Модний адвокат.** Збірка оповідань. — Ціна .... 10 цнт.
За сестрою. — Є се найгарнійше оповіданє з козацької старини, сучасного письменника Андр. Чайковського, яке тепер вийшло на американській Руси. — Ціна .... 35 цнт.
З ріжних нив. — Зміст: Вся людська твар з хвалою прийде (вірш). Чого нам дійсно потреба. Не плоти ради, не плоди (вірш). Найбільший духовий поет (Данте Аліґієрі). Михайло Петрович Старицький, батько українського театру і визначний український поет. Як будуть іти шапи? Ангел та пустельник (оповіданє). Дещо цікавого із природи і науки. Зі сьвіта. — Ціна 15 ц.
Зуб за зуб (оповіданє). — Бом (з каліфорнійського житя). Судьба сьвітів. Назва „Русини". — Ціна .... 10 цт.
Іцко-Сват, комедія в 1. дії. — Ціна 10 ц.
Іван Дурак та инші оповіданя. Ціна 25 ц.
Історія заложеня Злучених Держав Північної Америки. — Самсон. — До тих, що сьміють ся з пяної людини. — Як Сніжка щось по ночи водило і що то було? (1 ілюстрація). — Бог на землі (Індійська казка). — Свати. — Дні нашої слави і недолі — Ціна 15 ц.
Казки за циганів — Ціна .... 10 цнт.
Казки про жидів. — Зміст: Як Іван жидів мудрував. Вандрівка Івана з жидами. Як Іван водив жидів на гриби, а відтак у ставі потопив. — Мужик з жидом в спільці. Пан і жид. Казка про жида. Як жид Русина правував. — Ціна .... 15 цнт.
Книжочка рахункова. — Дуже практичнa книжочка до обчисленя всяких рахунків; вона є пожиточна так для бизнесменів як і для робітників. З додатком деяких цікавих відомостий. — Ціна .... 30 цнт.
Коротка історія Руси до зруйнованя Січи. Містить богато образків руських князів і гетьманів. — Ціна .. 10 цнт.
Конець „Тітаніка", правдивий опис морської катастрофи. — Ціна .. 40 цнт.
I. Листи з пекла. II. Лист шинкаря до чорта і инші оповіданя. — Ціна 25 цт.
Лис Микита. З німецького переробив Іван Франко. — Ціна ...... 40 цнт.
Мужицька доля. Збірка оповідань. — Ціна .... 10 цнт.
Марія. — Зміст: Марія (уривок з поеми Т. Ш.). На чужині (вірш). Скорпи (оповіданє). Рік 1903-тий в старім краю. Людоїдство в Конґо. Клопоти кума Софрона (вірш). — Ціна 10 цнт.
Многострадальний народ. (Огляд історії українського народу). — Ціна 20 цнт.
Найкрасші пісні, як: козацькі, коломийки, любовні, жартобливі і думки. — Ціна .... 20 цнт.
Невольник, драма в 5. діях. — Ціна 15 ц.
Навернений грішник. — Ціна .. 20 цнт.
Народний рух австро-угорських Русинів. — Ціна .... 20 цнт.
Напад на Січ. — Ціна .... 5 цнт.
Не спue души живої... Присьвята українському народови в Злучених Державах і в Канаді в тяжких хвилях його житя, на заранє великих надій для покріпленя духа. — Ціна .... 15 цнт.
Ой не ходи Грицю, та на вечерниці. Народна драма зі співами в V. діях М. Старицького. (В переробці Александрова. — Ціна .... 30 цнт.
Оповіданє про Алі Бабу і сорок розбійників. Арабська казка. — Ціна 20 цт.
О підземних скарбах. — Природна розвідка про всякі мінерали, находячі ся в землі і як витворюють ся з них річи необхідні в житю людий. Ціна 25 ц.
Оповіданя про заздрих Богів. — Ціна .... 10 цт.
Огонь на услугах чоловіка (3 ілюстрації). Становище пяниці. — Янко Музика. — Свинячий сон. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
I. Олекса Довбуш і карпатські опришки. — II. Цісар і ігумен. Баляда. З німецького переклав Іван Франко. — Ціна .... 10 цнт.
Повна збірка веселих віршів Степана Руданського. — Ціна .... 35 цнт.
Порадник для женщин, що хочуть бути здоровими. — Ціна .... 15 цнт.
Порадник для залюблених або як писати любовні листи. — Ціна .. 35 цнт.
Провідник, практичний підручник до науки англійської мови без помочи учителя з доданєм словаря. — Ціна $1.50
Портрет Т. Шевченка, поменьшене портрету славного артиста-маляра Ф. Красіцького. Величина 12x16 цалів на тривалім папери. — Ціна .. 20 цнт.
Під прапором свободи. Вибір патріотичних декламацій. — Ціна ... 30 цнт.
Пісні про Канаду і Австрію. Пригоди з житя еміґрантів, писані віршом. — Ціна .... 40 цнт.
...рят і ростин. — Ціна ...... 10 цнт.
Принц і нуждар. Дуже займаюче оповіданє славного американського писателя Марка Твейна в перекладі В. Держируки. — Ціна .... 50 цнт.
Причта про садівника та инші оповіданя, гуморески і сатири. — Ціна .. 40 цнт.
Промови, декламації і желаня на хрестинах, заручинах і весілю для кумів, старостів і дружбів. — Ціна .. 10 цнт.
Покуса. — Зміст: Покуса (оповіданє). З практичної школи (оповіданє). Я тут голова (оповіданє). Пісня про Канаду. 11.000 метрів над землею. Руському серцю (вірш). Вік людий, звірят і ростин.
Про конець сьвіта. — Ціна .... 15 цнт.
Про нутро землі (з 22 образками). — Розказ про будову землі і її передпотопові здобутки. — Ціна .. 25 цнт.
Про Христофа Колюмба та відкритє Америки (2 ілюстрації). — Закон не спинить пиянства, тільки вихованє. — Рип Ван Вінкель (Вашінґтон Ірвінґ). — Дні нашої слави і недолі. Ціна 15 ц.
Руський штукар. 212 гарних штук до забави. — Зміст: Часть I. Забави фізичні і хемічні. Часть II. Штуки з картами. Часть III. Штуки рахункові. Часть IV. Штуки жартобливі. — Ціна .... 50 цнт.
Рицар і смерть. — Ціна ...... 5 цнт.
Розмова Поляка з Русином. — Дуже веселий вірш, в котрім Русин висьміває польську пиху. — Ціна .. 10 цнт.
Релігійні вірованя старинних народів. — Зміст: Релігія Єгиптян. Релігія Халдейців. Первісна релігія Індусів. Ісповідники релігії Брама. Релігія Будди. Релігія Перзів. Релігія Жидів. Релігія Греків. Релігія Римлян. — Ціна 20 цт.
Русько-англійський толмач, з котрого можна дуже скоро навчитись англійської мови. Сторін 256, тверда оправа. — Ціна .... 60 цнт.
Різдвяна ніч (з 10 образками). — Ціна .... 10 цнт.
Степові люди. — Оповіданє з житя в донських степах. — Ціна ..... 15 цнт.
Страшна помста. — Оповіданє М. Гоголя з козацьких часів (з многими образками). — Ціна .... 20 цнт.
Сьпівомовки .... 40 цнт.
Свекруха. — Комедія в 3 діях. — Ціна .... 25 цнт.
Страйк. — Сценічний образ з трох діл з житя хліборобів в Галичині. (Штука для аматорських театрів). — Ціна .... 20 цнт.
Стріляй на смерть! — Робітнича драма в 1 дії. (Для аматорських театрів). — Ціна .... 15 цнт.
Сьвято весни. — Ворог між нами. — Христос Воскрес. — До часу збанок воду носить (2 ілюстр.) — Тополя (1 ілюстрація). — Мати. — На Великдень. — Старинний звичай. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 20 цнт.
Товариська ворожка, для веселої розривки в кружку знакомих. — Зміст: Вороженє будучности для женщин. Вороженє будучности для мущин. — Ціна .... 15 цнт.
Тарас Шевченко (17 ілюстрацій). — Ціна .... 20 цнт.
Український співаник. — Ціна 40 цнт.
Хлопська доля. — Ціна .... 5 цнт.
Хто з чого жиє? (Розвідка на тлі економічнім). — „Земля рече". — Ціна .... 15 цнт.
Чародійні пригоди убогого Омара і султанової дочки Зуліми. — Ціна 20 ц.
Через кордон. (Цікаві розкази еміґранта). Еміґрант (вірш). — Ціна 15 цнт.
Що стало ся з Рудольфом або трагедія на замку Маєрлінґ. — Ціна 60 цнт.
Що то є книжка? — Початки козаччини (з 5 образками). — Козачий кістяк. — Кіндрат Бубненко-Швидкий. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 20 цнт.
Як мужик ходив до царя правди шукати (оповіданє). З гір (вірш). За землю (оповіданє). Сьвіт без Аллага (арабська байка). Як вовк помстив ся на цареви (казка). — Ціна .... 15 цнт.
Які то є люди на земли? (з 22 образками і 2 мапами). Дуже цікава розвідка про всі раси людий і їх житє. — Ціна .... 50 цнт.
Як писати листи або найновійший і найпрактичнійший Русько-анґл. листівник. — Ціна .... 75 цнт.
Як закладати читальні і вести бібліотеки. — Чому рік має 365 днів. — Що таке грім. — Алькоголь, повільна отруя. — Шляюк. — Чотири дні. (Всеволод Гаршин). — Заповіт Ярослава Мудрого. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
Як стати горожанином Злуч. Держав та инші практичні відомости. — Ціна 25 ц.
I. Як мене вибирали дружбою. — II. Цісар соловій. — Ціна ... 10 цнт.
Як пан собі біди шукав, оповіданє Івана Франка. — Ціна .... 15 ц.

ДРУКИ.

Переписні картки. — 1) Т. Шевченко (з портрета Красіцького), 2) Шевченко в молодім віці, 3) Шевченко в неволи (з власноручного портрета), 4) Родинна хата Т. Шевченка, 5) Могила Т. Шевченка в Каневі над Дніпром. — Картки виконані в трох кольорах і прикрашені взорами в народних мотивах. — 5 карток .... 15 цнт.
Листові папери до родини, свояків, знакомих і др. На кождім листі находить ся відповідний віршик прикрашений гарною трикольоровою віньєтою в народних мотивах і три сторінки лінійовані до писаня. — Ціна за 15 листів першої серії враз з конвертами для мущин 45 центів. — Ціна за 11 листів другої серії враз з конвертами для женщин 36 центів. — Поодинокий листок коштує 4 центи.
Книжочки платничі для вписуваня місячних вкладок членів до Братств і Товариств, 50 штук 3.50
Метрики хрещеня, шлюбу і смерти, штука .... 3 цнт.
Помяник за помершнх .... 10 цнт.
Листові папери. Листи з віньєтою Т. Шевченка, М. Лисенка, Ів. Франка, Богдана Хмельницького, М. Драгоманова — за штуку .... 2 цнт.
Книжки для опікунів хорих 1.00
Сьвідоцтва лікарські для хорих членів Братств і Товариств .... 3 цнт.

МОЛИТВЕННИКИ І КНИЖКИ БОГОСЛУЖЕБНІ ТА РЕЛІГІЙНІ.

Новий Завит	2.00
Псалтир	1.00
Бог Надежда Моя, звичайна оправа	1.00
Бог Надежда Моя, кістяна оправа	2.00
Бог Радость Моя, кістяна оправа	1.40
Віночок, для молодіжи, звич. оправа	28
Дорога до неба, скірана оправа ..	90
Дорога до неба, малий, звичайна оправа	32
Друг Души, кістяна оправа	1.30
Друг Души, малий, звич. оправа...	50
Горі імієм серця, кіст. оправа ...	1.10
Горі імієм серця, скірана оправа..	1.10
Горі імієм серця, звичайна оправа	34
Хліб Души, кістяна оправа	1.80
Хліб Души, звичайна оправа	90
Молитвослов для католицьких лиць	1.20
Помилуй нас Боже, для молодіжи, скірана оправа	80
Помилуй нас Боже, звич. оправа..	50
Коляди	20
Збірник найкрасших пісень церковних	10
Ангельський хор, часть II.	20
Ангельський хор, часть II.	5

Адреса:
„SVOBODA"
83 Grand Str., Jersey City, N. J.

ВСЯЧИНА.

ОБМАН ЗА ОБМАН.

Німецькі ґазети пишуть про таку цікаву розправу в однім селі в Познанщині (в Німечині): Один пекар купував стало в одного господаря масло в три-фунтових кусниях. Вірив у чесність господаря і ніколи масла не переважував дома. Але одного разу зважив і на своє превелике здивованє побачив, що масла меньше ніж три фунти. Від тоді масло все важив і все було масла замало. Пекар обжалував господаря в суді. При розправі питає судія господаря: — „Чи маєте дома вагу?" — „Маю, пане судіє". — „А тягарці?" — „Ні, тагарців не маю. — „В який жеж ви спосіб важите масло?" — „Дуже просто", — почав обяснити обжалуваний — „відколи пекар купує в мене масло, я беру в нього хліб, якраз все три фунти. На одну терезку кладу хліб, на другу масло. Колиж масло важить меньше, то не я винен, але сам пекар". Супроти сего суд увільнив господаря, а пекар мусів поносити кошти процесу і сам пійшов до арешту за обманюванє публики продажию хліба о меньшій вазі.

РОДИМЦІ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

РОДИМЦІ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА.

Хто хоче довідати ся про причини теперішньої війни, про її початки і дотеперішній перебіг та стан, нехай купить собі великий ілюстрований

КАЛЕНДАР
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА НА РІК 1915.

ЦІНА СЕГО КАЛЕНДАРЯ ЛИШ 60 ЦНТ. ВРАЗ З ПОЧТОВОЮ ПЕРЕСИЛКОЮ.

Гроші можна посилати почтовим або експресовим моні-ордером і в стемсах почтових. Канадійських почтових стемпсів і срібних монет не приймаємо.

Замовленя посилайте на слідуючу адресу:
„SVOBODA" 83 Grand St., Jersey City, N. J.

АНГЛІЙСЬКИЙ АТЛЯС Європейської війни.

Сей атлас виданий славним ученим Григорієм А. Ноксом є найкращий з сих, які до сего часу були видані. Крім воюючих держав АВСТРІЇ, СЕРБІЇ, РОСІЇ, ФРАНЦІЇ, НІМЕЧЧИНИ, АНГЛІЇ і ІТАЛІЇ знайдете там ще богато инших сьвітових держав з їх воєнними і важнійшими місцями. Через се видане...

ЦІНА ЗА ПРИМІРНИК 35 ЦЕНТІВ.
Замовленя посилайте до „SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

